

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDIS - APRIL 18, 1991

Nr. 76

Pabaltijo valstybių tarybos sprendimai

New Yorkas, 1991 balandžio 16 d. (LIC) - Pabaltijo Tarybos sesijoje, įvykusioje balandžio 13 d. Jūrmaloje, Latvijoje, priimti keturi dokumentai po kuriais pasirašė Lietuvos, Estijos ir Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkai - V. Landsbergis, A. Riutelis ir A. Gorbunovas. Žemiau pateikiame šių dokumentų lietuviškus tekstus.

Islandijos Respublikos pasiūlymas

Apsvarčiusi Islandijos Respublikos pasiūlymą tarpininkauti organizuojant ir vedant derybas tarp Pabaltijo valstybių - Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos - iš vienos pusės, ir TSR Sąjungos - iš kitos pusės, Pabaltijo valstybių taryba, pažymėdama šį Islandijos žingsnį su nuosirdžiu dėkingumu, nusprendė:

priimti Islandijos Respublikos pasiūlymą;

ruošiant galimas derybas tarp Pabaltijo valstybių ir TSR Sąjungos, kuriose tarpininkauti Islandijos Respublika, kiekvienai iš Baltijos valstybių tikslinga turėti tiesioginius kontaktus su Islandija;

Islandijos Respublikos iniciatyva gali būti sėkmingai suvaldinti pozityvų vaidmenį TSR Sąjungai atnaujinti Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos nepriklausomybės pripažinimą;

Šita Islandijos Respublikos iniciatyva gali būti sėkmingai suvaldinti pozityvų vaidmenį TSR Sąjungai atnaujinti Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos nepriklausomybės pripažinimą;

Pabaltijos Valstybių taryba vertina Islandijos Respublikos iniciatyvą kaip naują šiuolaikinio požiūrio į sudėtingas tarptautines politines problemas apraišką.

Pareikšimas Gruzijos klausimu

Pastarojo mėto įvykiai Gruzijos Respublikoje, ypač ginkluotų konfliktų jos teritorijoje pli-

timas ir TSR Sąjungos kariuomenės dalyvavimas juose, negali nekelti nerimo Pabaltijo valstybių Tarybai.

Sveikindama Gruzijos Respublikos valstybinės nepriklausomybės paskelbimą, Pabaltijo valstybių taryba pareiškia, kad interesų susidūrimas ir vidiniai konfliktai tiek Gruzijos Respublikoje tiek kitose stojusiose į nepriklausomybės kelią TSRS respublikose, turi būti sprendžiami tiesioginio dialogo ir suinteresuotų šalių derybų keliu, oficialiai bei faktiškai atsisakius prievartos.

Pabaltijo valstybių Taryba pasiryžusi padėti taikiai spręsti konfliktą.

Pabaltijo valstybių tarybos kreipimasis į TSRS Sąjungos prezidentą

Gerbiamas Michailai Sergejevičiaus!

Mes su pasitenkinimu sutikome dialogo tarp TSRS ir Pabaltijo valstybių atnaujinimą.

Tačiau pirmasis Jūsų paskirtos TSR Sąjungos delegacijos susitikimų randas su Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos delegacijomis kelia tam tikrą nerimą. Susitikime su Lietuvos Respublikos delegacija tarybinė pusė atsisakė užfiksuoti jėgos nenaudojimo principą. Apibūdinti delegacijų susitikimų statusą, tarybinė pusė visokiais būdais vengia netgi „derybų“ savokos, kadangi Jūs įsaku, jai suteikti įgaliojimai tik aptarti politinių, socialinių ir ekonominių klausimų kompleksą.

Sykiu Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika vadovaujasi savo valstybių Aukščiausiu Tarybų sprendimais apie visišką Lietuvos, Estijos ir Latvijos valstybių nepriklausomybės atstatymą.

Tokie neatitikimai gali uždelsti teisingą Baltijos valstybių klausimo sprendimą.

Baltijos Valstybių Taryba dar kartą kreipiasi į Jus su pasiūlymu parodyti gerą valią ir suteikti TSRS delegacijai mandata vesti su Baltijos valstybėmis tikras tarpvalstybines derybas.

Pabaltijo valstybių tarybos pareikšimas dėl TSRS Aukščiausiosios Tarybos nutarimo „Apie 1991 m. kovo 17 d. TSRS referendumo išvadą“

TSRS Aukščiausiosios Tarybos 1991 m. kovo 21 d. nutarimas „Apie 1991 m. kovo 17 d. TSRS referendumo išvadą“ sudaro galimybę aiškinti jį kaip neva liečiantį Pabaltijo valstybes Lietuvos Respubliką, Estijos Respubliką ir Latvijos Respubliką.

Ryšium su tuo Pabaltijo valstybės, kaip nesančios TSR Sąjungoje, pareiškia, kad Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika eina keliu, kurį 1990 m. įtvirtino jų

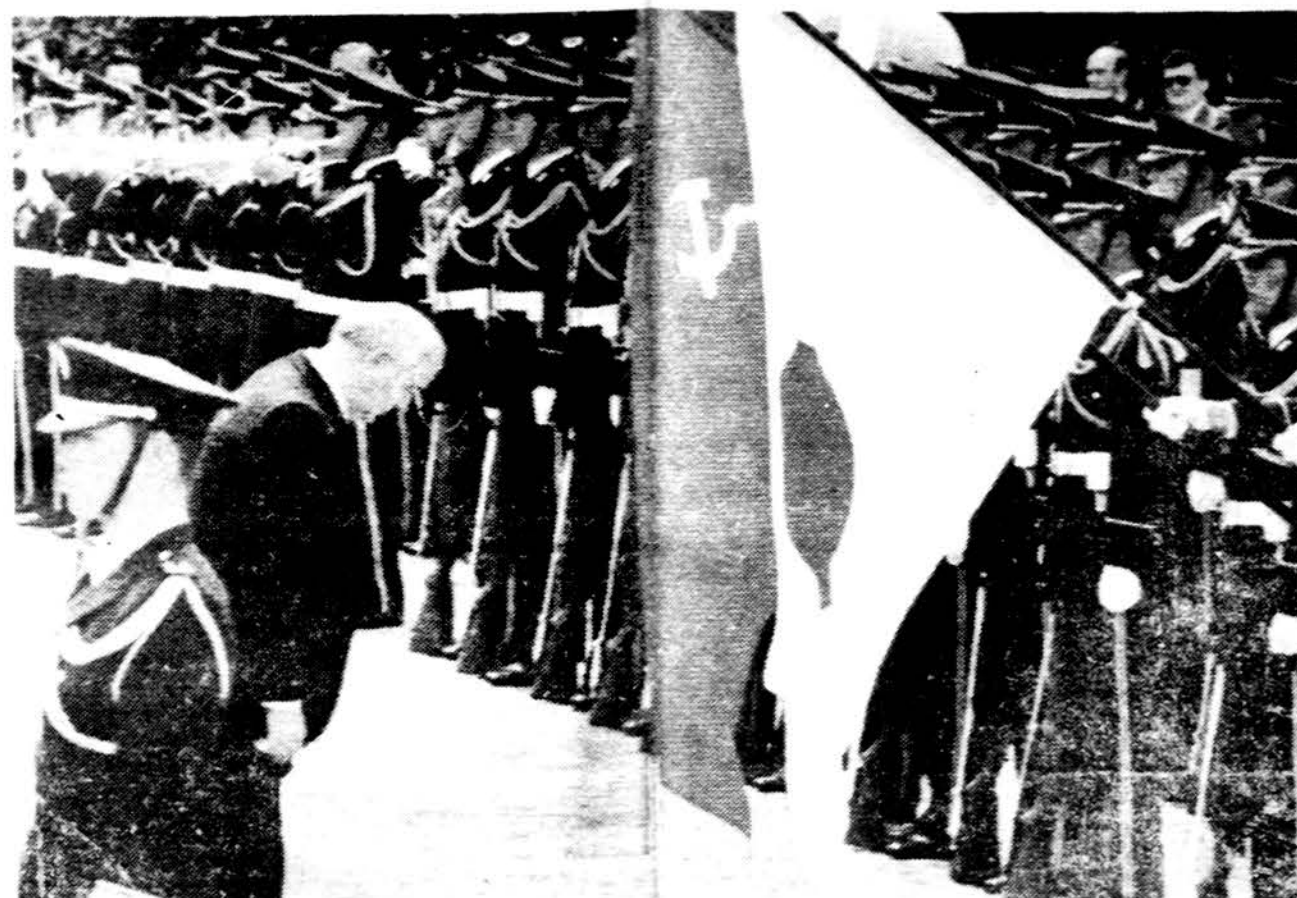
demokratiškai išrinktos Aukščiausiosios Tarybos, priimdamos aktus dėl nepriklausomybės atstatymo, o taip pat jų tautos plebiscituose ir referendume, įvykusiųose šiose valstybėse 1991 metų vasario 9 ir kovo 3 dienomis.

TSRS 1991 m. kovo 17 d. referendumas niekaip teisiškai neličia Baltijos valstybių ir negali pateisinti TSRS vadovybės spaudimo ir prievartos Lietuvos, Estijos ir Latvijos atžvilgiu.

dėl atlyginimų galima bus kalbėtis. Tačiau pietiniame Sibire angliakasiai nutarė skelbti generalinį streiką visame Kuzbass baseino regione. Gudijos streikas sulaikomas tik laikinai ir jis gali vėl prasidėti bet kuriuo metu. Maskvoje „Tassas“ rašo, jog Pavlovas pasirošęs padvigubinti atlyginimus, jei bus padidinta ir produkcija. Priešingu atveju, tai būtų tik biudžeto deficito padidėjimas.

Sulaikė streiką laikinai

Maskva. - Prancūzų žinių agentūra informuoja, jog opozicijos vadai Minske atšaukė numatytą generalinį streiką ketvirtadienį, kai vietinė vyriausybė sutiko tartis su darbininkų atstovais. Bet tuo pačiu metu Sovietų min. pirm. Valentinas Pavlovas išspėjo, jog vyriausybės atsisakymo klausimas nediskutuotinas, o

Sovietų Sąjungos prez. Michailas Gorbačiovas nusilenkia Japonijos vėliavai ir savo vėliavai, kai buvo iškilmingai sutiktas Tokijo aerouoste. Penktadienį jis baigia savo vizitą Japonijoje.

Nauji vyskupai Sovietų Sąjungoje

Galimas popiežiaus apsilankymas kitais metais

Vatikano miestas. (AP) - Popiežius Jonas Paulius II paskyrė dvasios vadovus katalikams Rusijoje ir dar dviem respublikoms Sovietų Sąjungoje, kas reiškia popiežiaus sąlygų išpildymą ir galimą jo popiežišką apsilankymą Sovietų Sąjungoje.

Popiežius paskyrė pirmą Romos katalikų arkivyskupą Maskvai ir vyskupus Sibirui ir Kazachstanui respublikai ir įsteigė dvi naujas diocезijas Gudijos respublikoje. Praėjusio šeštadienio paskyrimai Vatikane esą laikomi seniai laukti įvykiais, kurie tik dabar buvo galimi atlikti. Dvasiniai katalikų reikalai pereina į kitą dvasinę plotmę visoje Sovietų Sąjungoje. Aišku, jog 70 metų ateitinė valstybė su nuolatiniiais persekiojimais pakeitė „lotyniškąją“ religinę situaciją Sovietų Sąjungoje, sakoma Vatikano pranešime.

Gal kitais metais

Šie įvykiai yra daugelio dalykų grandinėje, kurie vyko po to, kai 1989 m. gruodžio mėnesį pirmą kartą Sovietų Sąjungos vadas Gorbačiovas atvyko pas Romos Katalikų Bažnyčios popiežių į Vatikaną. Per tą laiką Vatikanas ir Maskva

Ryga - Tel Avivas

Tel Avivas. (JTA) - Latvija, kuri kovoja dėl savo nepriklausomybės, žengė dar vieną žingsnį laisvėjant kryptimi, kai paskelbė, kad bus tiesioginis lėktuvų susisiektimas tarp Rygos ir Tel Avivo. Maskva nesulaikė komercinio lėktuvo. Aero-
floto lėktuvus paskutiniu metu nusileido Ben-Gurion aerouoste su 130 keleivių, kurių tarpe buvo Latvijos oficialūs pareigūnai, įskaitant ir Rygos merą Andreas Rikamį. Suplanuota yra septyni savaitiniai skrydžiai ir latviai mano, kad „Ryga bus Latvijos langas į Vakarus“.

Kelionių biurai Rygoje ir Tel Avive planuoja skrydžius ir į kitas Pabaltijo valstybes už 750 dol. Sovietai dar nėra ratifikavę susitarimo prieš dvejus metus, bet skridimai vykdomi. Jais neleidžiama keliauti imigrantams.

Katalikai skaičiai

Vatikano pranešimu, taip pat katalikų yra Gudijoje daugiau kaip 1.5 milijono, pačioje Rusijoje yra šiek tiek daugiau negu 60,000 ir maždaug 500,000 Kazachstane. Daugelis tų katalikų yra lenkų, vokiečių, lietuvių ir ukrainiečių tautybės žmonės, kurie gyvena tose respublikose dėl to, kad jie arba jų tėvai buvo deportuoti Stalino laikais į šias sritis.

Praėjusį šeštadienį paskirtas vyskupu yra monsinjoras Kazimieras Swiatok. Jis bus naujos Minsko-Mogilevo arkivyskupijos arkivyskupu, kuris yra išskentėjęs 10 metų Sovietų kalyje. Į Maskvą popiežius paskyrė iš Minsko vyskupą Tada Kondrusevičių ir paaugstiną jį arkivyskupu.

Nežinome, kas paskirti Sibirui ir Kazachstanui.

JAV Valstybės departamento sekretorius James Bakeris vėl vyksta į Vidurinius Rytus, kai susidaro naujos galimybės taikos konferencijai.

Baltieji rūmai paneigė pasklidusią žinią, jog prez. Bushas pasiūlė generolui N. Schwarzkopf vyriausiojo štabo viršininko vietą.

Gruzijos Respublikos vadovybė sumažino alyvos pristatymą Rusijai iš Juodosios jūros, kuri būdavo siunčiama laivais.

TRUMPAI IŠ VISUR

- Praėjusio Trečiadienio vidurnaktį prasidėjo traukinių darbininkų streikas, kurie priklauso dešimčiai įvairių unijų. Maždaug 250,000 darbininkų streikuoja.

- Washingtono Gynybos departamento sekretorius Dick Cheney pasakė, jog, jei Sovietų Sąjungą perims valdyti senieji griežtosios linijos marksistai, tai Amerika turės sustiprinti savo karines pajėgas ir Europoje.

- Baltieji rūmai pranešė, jog prez. G. Bushas pasirašė įstatymą, kad sustabdoma parama Jordanui 55 milijonų dolerių sumoje. Iš tos sumos buvo skiriama 35 milijonai ekonomijai, o 20 milijonų karinei paramai.

- Londone anglų darbiečiai vis labiau kritikuoja dabartinį ministrų pirmininką, kuris nesugebąs gerai atlikti Britanijos ministerio pirmininko pareigų.

- Washingtono Saugumo tarybos viršininkas Brent Scowcroft pasakė nieko nežinojęs, kad Irako kareiviai puolė kurdus praėjusį savaitgalį ir dėl to jis esąs labai nustebs.

- Izraelio kabineto narys min. Ariel Sharon kalbėjo, jog sąjungininkai padarė klaidą, palikdami Irako diktatorių valdžioje. Jis vėl tuoj bus pavo-
jingas Viduriniuose Rytuose.

- Sovietų prez. M. Gorbačiovas, prieš išvykdamas iš Japonijos, dar aplankys Nagasaki miestą ir lankys ten rusų kapines, o po to išvyks į Pietų Korėją, kur turės 4 valandų pasitarimą su prezidentu Roh Tae Woo.

- Irakas ir Iranas ginčijasi dėl lėktuvų, kurie karo metu buvo nuskraidinti į Iraną. Bagdadas dabar nori atgauti tuos lėktuvus ir sako, kad jų turi būti 148, bet Teherano vyriausybė sako, kad tėra tik 22 lėktuvai.

- Amerikos kareiviai atvyko į šiaurinį Iraką ir pradėjo įrengti kurdams palapines, kuriose jie galės laikinai apsigyventi, sugrįžę iš kalnų, kur jie buvo pabėgę nuo Husseino persekiojimų.

- Irakas kreipėsi į Saugumo tarybą Jungtinėse Tautose, jog leistų parduoti maždaug bilijono dolerių vertės alyvą, kad galėtų apsimokėti už importuojamą maistą ir kitus humanitarinio pobūdžio reikmenis.

Japonija pareiškė savo suverenitetą Sovietų užimtose salose

Tokyo. Balandžio 16. - Japonijos ministeris pirmininkas Toshiki Kaifu ir Sovietų prez. M. Gorbačiovas pradėjo pasitarimus, kai pirmą kartą istorijoje atvyko Sovietų vadai į Japoniją antradienio rytą keturių dienų vizitui.

Buvo nustatyta, kad jie turės tris pasitarimus, kai jų darbo grupės tuo pačiu metu bandys išsiaiškinti politinius klausimus. Japonijos ministeris pirmininkas tiesiai pasakė, kad visos salos priklauso Japonijai ir jis turis pripažinti Japonijos suverenitetą tose salose. Pokalbis buvęs labai mandagus ir diplomatinėje kalboje. Pareikštas noras sumažinti įtampą ir atstatyti gerus ryšius.

Salos ir paskola

Gorbačiovas atskrido su savo Zil limuzinu ir buvo sutiktas labai iškilmingai. Jis buvo priimtas ir imperatoriaus rūmuose. Vėliau aplankys ir Kyoto miestą garsioju elektroniniu traukinu iš Tokyo. Tačiau pagrindinis tikslas yra gražinimas pagrobėtų salų atgal japonams ir gavimas paskolos Sovietų ekonomijos atstatymui. Pirmosios dienos pasitarimai išryškino, jog abi pusės kietai laikosi savo nusistatymo. Gorbačiovas priminė japonų ministeriui pirmininkui, jog Maskva sugebėjo

pagerinti ryšius su Amerika, Europa, Indija, Kinija, Pietų Azija, Australija ir Zelandija, bet ne su Japonija. Sovietams gresianti diktatūra ir japonai turį padėti, kad to neįvyktų, suteikdami ekonominę pagalbą Sovietų Sąjungai.

Klaidos atitaisymas

I tai japonų min. Kaifu atsakęs, jog atmosferos pakeitimas pereiną nuo Sovietų pachi. Protėvių padarytą klaidą jis galįs atitaisyti.

„Los Angeles Times“ korespondentas rašo, jog jo šaltinių žiniomis, japonai suteiks tik 450 mil. dol. paskolą, tai yra tokią sumą, kuria Sovietai turi atlyginti japonų firmoms.

Japonų pareigūnai sako, jog Kaifu nuspręs pagalbos klausimą po visų pasitarimų su Gorbačiovu. Nežiūrint, kad Japonija ir Sovietai yra kaimynai, bet prekyba tesiekia tik 6 bilijonus dolerių, kas yra labai maža suma. Japonai nesą linkę duoti Sovietų Sąjungai didelę paramą. Gorbačiovo patarėjas šio vizito metu Arkadijus Volsky pasakė reporteriams, jog japonų pinigai ir patyrimas būtų labai vertingi, paverčiant militarinius įrengimus komercinėmis įmonėmis. Juk Mitsubishi anksčiau gamino tankus, tad jiems tai būtų labai naudinga Sovietų Sąjungoje.

Nesutinka su JAV pasiūlymu

Jeruzalė. - Izraelio žinių agentūra pranešė, jog Izraelio min. pirm. Y. Shamiras po kabineto posėdžio pasakė, kad atmeta JAV Valskybės sekretoriaus James Bakerio pasiūlymą sulaukyti žydų įkurdinimo eiga užimtose teritorijose. Tai buvo pranešta, kai Bakeris, baigęs pasitarimus Izraelyje, išvyko į Siriją. Shamiras kalbėjo per televiziją Izraelio žmonėms, kad „Izraelis tės pradėtas statybas apsigyventi žydams ir tai neturi nieko bendro su pasitarimais tarp mūsų ir arabų“. Bakeris spaudė Izraelio vyriausybę sulaukyti namų statybą, kurių bus pastatyta 13,000 vietų.

Naujoji Darbo departamento sekretorė Lynn Martin kalba Atstovų rūmuose, kurio nare ji pati neseniai buvo. Ji pasakė, jog ji greitai praneš naujas taisykles, kad būtų apsaugoti JAV angliakasiai nuo plaudų ligų. Ir pasiūlys didesnes pabaudas savininkams, kurie nesirūpina angliakasių sveikata.

Ruošia bylas lietuviams

Londonas. - JTA žinių pranešimu, Britanijoje greitai prasidės nacių karo nusikaltelių, kurie čia gyvena po Antrojo Pasaulinio karo, bylų parosimas, o teismai galės prasidėti maždaug po trijų metų. Roy Penrose, Scotland Yard viršininkas, pasakė, kad laikas čia yra labai svarbus, nes tie žmonės jau yra vyresnio amžiaus ir gyvenimas gali juos išskirti iš gyvųjų tarpo ir todėl jie gali išvengti teismo. Todėl yra sudarytas specialus detektyvų būrys, kuris pradės įtariamųjų apklausinėjimą, kai tik įsigalios įstatymas. Apklausinėjimų eiga vyriausybei galinti kainuoti 2.1 milijonų svarų metų. Šiuo metu esą žinomi trys tokie nacių nusikaltėliai, kuriems yra paruošti kaltinimai. Dar aštuoniems medžiaga turi paruošęs Simon Wiesenthal Centras Los Angeles mieste, ir kai tik tas britų įstatymas pradės veikti, ta medžiaga busianti išteikta Londone. 1990 m. birželio 7 d. Izraelio įstaigos vadovas Ephraim Zuroff įteikė kitų devynių asmenų pavardes, kurie esą visi lietuviai. Britų Žemieji rūmai priėmė įstatymą 254 balsais prieš 88, kad būtų nuieisti karo nusikaltėliai, gyveną Britanijoje.

KALENDORIUS

Balandžio 18 d.: Apolonijus, Eitvilas, Girmantė, Sudvinas. Balandžio 19 d.: Simonas, Aistė, Leontina, Eirimas, Lazdynas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:08, leidžiasi 7:33. Temperatūra dieną 60 l., naktį 49 l.

ANUŽIAI ŠVENTĖ AUKSINĘ SUKAKTĮ

Elena ir Česlovas Anužiai balandžio 14 d. šventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Sukaktuvinius pasveikino Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnėvičius. Aukšinių sukaktuvių proga savo tėvilius sveikino dukra Aušra ir žentas Stasys Klimai, vaikaičiai Audra ir Paulius, dukra Gailė ir žentas Saulius Dėdinai, vaikaičiai Kristina ir Tomas, sūnus Saulius ir Marti Lina Anužiai, vaikaičiai Matas ir Tadas, sūnus Andrius ir jo sužadėtinė Daina Žliobaitė, draugai ir pažįstami.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIME

St. Butkaus šaulių kuopos metinis narių susirinkimas balandžio 14 d. vyko Šv. Antano parapijos patalpose. Perrinkta pati valdyba, vadovaujama Edvardo Milkaus. Susirinkime dalyvavęs šaulių sąjungos tremtyje pirmininkas Mykolas Abarijus pranešė, kad į metinį šaulių suvažiavimą, balandžio 20-21 dienomis vyksiantį Hamiltone, Kanadoje, iš Detroito apylinkių vyks 17 šaulių.

NAUJI PARAPIJOS KOMITETAI

Dievo Apvaizdos parapijos metiniame susirinkime balandžio 7 d. į komitetus buvo išrinkti: Administracijos – Kastytis Giedraitis, Kostas Jokša, Vytautas Polteraitis ir Rimas Matvėkas. Liturgijos – Linas Orentas, Paulius Jurgutis ir Stella Hotra; Švietimo – Ramūnė Mikailienė ir Ramūnė Miliūnienė; Krikščioniškos tarnybos – Janina Mikulionienė, Dalia Rackienė ir Bernice Mastiej.

NAUJA RADIOJO VALANDĖLĖS VALDYBA

„Amerikos Lietuvių Balso“ radijo klubo metiniame susirinkime, balandžio 14 d. vykusiame Dievo Apvaizdos kultūros centre, išrinkta valdyba: pirmininkas – Leonard Balkus; 1-mas vicepirmininkas – Linas Orentas; 2-tras vicepirmininkas – Kazys Gogelis; sekretorė – Danutė Petronienė; izdininkė – Danutė Jankienė; direktoriai – Vida Orentienė, Paulius Jurgutis, Eugenija Bulotienė, Frank Povilaitis; valdybos nariai: Ona Šadeikienė, Albinas Pusdešris, Antanas Pesys, Stasys Račiūkaitis ir Juozas Račiūkaitis.

KONCERTAS

Lietuvos solistai Irena Milkevičiūtė, Virgilijus Noreika ir pianistė Gražina Landsbergienė jau pradėjo savo koncertų ciklą Amerikoje. Detroite jų koncertas įvyks sekmadienį, balandžio 28 d., 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Southfield, Michigan. Šio koncerto neturėtų praleisti ypač tie, kurie negalės nuvykti į Chicago ir dalyvauti Muzikos šventės renginiuose.

PIETŪS SU SOLISTAIŠ

Kadangi menininkai tą patį vakarą grįžta į Chicago, tai tuoj po koncerto Dievo Apvaizdos

parapijos patalpose yra rengiamas jiems priėmimas. Svečių skaičius ribotas. Raginame, norinčius dalyvauti priėmimo ir pietuose, nedelsiant rezervuoti vietas pas Mariją Petrulienę, tel. 313-525-0294. Im

„ŠVYTURIŲ“ JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

Posėdis balandžio 6 d. vyko kuopos pirmininko namuose. Dalyvavo „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos valdybos pirmininkas Bronius Valiukėnas, vicepir. Juozas Kinčius, sekretorius Romas Macionis, izdininkas Albinas Grigaitis, Kultūros vadovas muz. Stasys Slizys, „Pilenų“ administratorius Balys Telyčėnas, statybos vadovas Antanas Šiurkus, renginių vadovas Algis Macionis, moterų vadovė Onutė Selenienė ir vadovės padėjėjos: Salomėja Grigaitienė, Elena Bražiūnienė, Stefanija Telyčienė. LŠST pirmininkas Mykolas Abarijus ir jo žmona Onutė, korespondentas Antanas Grinius ir jo žmona Jadvyga.

Praėjusio posėdžio protokolą perskaitė sekretorius Romas Macionis. Izdininko Albino Grigaitio pranešimu kuopa finansiniai stipri. Kasoje turima 11,000 dol. Nario mokesčių šiais metais surinkta 190 dol.

Kuopos pirm. Bronius Valiukėnas, perskaitė LŠST centro valdybos aplinkraštį, supažindino su balandžio 20-21 d. Hamiltone, Kanadoje, vykšiančio šaulių suvažiavimo dienotvarkę. Į suvažiavimą vyksta Centro valdyba ir abiejų šaulių kuopų atstovai. Toliau paminėjo apie numatytus pagerinimus „Pilenuose“. Kuopos vicepir. Juozas Kinčius pareiškė nepasitenkinimą kuopos korespondentų darbais.

LŠST pirmininkas Mykolas Abarijus parodė braižinius 2 medinių kryžių. Jis siūlė kryžius pastatyti prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo, Vilniuje žuvusių 2 šaulių pagerbimui. Pavesta sužinoti šio projekto įvykdymo kainą.

Gegužės 11 d. kuopos šauliai ir talkininkai renkasi ir švarina „Pilenų“ stovyklą ir pastatus.

Gegužės 19 d. įvyks „Pilenų“ stovyklos vasaros sezono atidarymas. Kuopos šaulės ir šauliai, moterų vadovės Onutės Selenienės vadovaujami, privirs cepelinų, priekės kugelio ir kitokių gardumynų, tikėdamiesi gausaus svečių atsilankymo.

Liepos 14 d. Pilenuose bus minima Jūros diena. Prieš Mišias LŠST pirmininko Mykolo Abarijus žodis. Mišias prie paminklo žuvusiems už laisvę aukos kuopos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis. Apie šį įvykį bus paskelbta daugiau žinių.

Prie jau paskirtų Lietuvos šauliams 200 dol. pridėta dar 300 dol. Ši 500 dol. suma bus įteikta Lietuvos šauliams.

Posėdį vedė kuopos pirm. Bronius Valiukėnas, sekretoriavo Romas Macionis. Po posėdžio visi dalyviai buvo pavašinti Gracės ir Bronio Valiukėnų.

A. Grinius

Pirmasis automatas-pardavėjas pagamintas senovės Egipte. Jau 50 m. prieš Kristų tokie automatai buvo išstatyti Aleksandrijos gatvėse. Į juos įmetę mažą monetą, galėjai atsigeri gaivinančio vandens.

KOOPTUOJAME JAUNUČIUS VYČIUS

Septintasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas vyks Pietų

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

LIETUVOS VYČIŲ CHORAS ŠVENTĖ 75-TĄ JUBILIEJŲ

Lietuvos Vyčių choras sausio 12 dieną sausakimšai pripildė Chicago Šaulių salę choristais bei jų svečiais, susirinkusiais švesti choro 75 veiklos metų jubiliejų. Choras, vadovaujamas muziko Fausto Strolis, padainavo lietuviškas dainas kurios buvo palydimos bisais. Koncertinei programai pasiūlyta, choro pirmininkės Estelės Rogers pakviesta, Eleonora Laurin papasakojo šio 1916 metais įkurto choro istoriją. Vienas šio choro kūrėjų buvo Leonardas Šimutis, Sr., buvęs „Draugo“ dienraščio redaktorius. Ilgus metus choras veikė jo vadovaujamas, dainavo dainas apie tėvynę, tuo būdu pritraukdamas jaunimą į Lietuvos Vyčių gretas. Kai choro direktoriui L. Šimutui pasitraukus iš pareigų, choras apmirė. Tai atlikti padėjo Eleonora Laurin ir keli kiti nariai. Didžiausia užduotis buvo surasti naują choro vadovą.

Jaunas muzikas Faustas Strolia, ką tik atvykęs į JAV iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje, apsiėmė choro vadovo darbą ir po dviejų mėnesių repeticijų, choras pasirodė Lietuvos Vyčių Vidurio Centro apygardos seime.

Šioje jubiliejinėje šventėje E. Rogers įteikė choro veteranams dovanėles: Raimundui Samoškui ir Teresei Strolienei (dainavusiem choro 30 metų), Albertui Matuliui (28 metus), Juozui Juškai (25 metus) ir taip pat vadovui F. Stroliai, pareigą jau einančiam 30 metų. Nepamiršti buvo ir buvę choro pirmininkai J. Aukščiūnas, V. Palilionis ir Sabina Henson.

F. Strolia padėkojo E. Rogers,ėjusiai pirmininkės pareigas daugelį metų, choro akompaniatoriui Robertui Mockui ir visiems choristams bei rėmėjams, taip nuoširdžiai Lietuvos Vyčių choro gerą vardą puoselėjantiems.

Po šios ir sočios vakarienos, svečiai pasilinksmino F. Strolis pravedama dainų pyne.

Tai buvo tikrai deimantinis įvykis, ilgai prisimintinas. Lai choras sulaukia šimtą metų, kaip išgyveno 75! Te Vyčių choras gyvuoja dar ilgus metus!

Paulius A. Binkis

78-TASIS LIETUVOS VYČIŲ VISUOTINIS SEIMAS

Laikas ruošti metiniam Lietuvos Vyčių Visuotiniam 78-tajam suvažiavimui. Šiais metais seimas rugpjūčio 1-4 dienomis vyks St. Petersburg Beach, FL, Trade Winds viešbutyje. Pasiūsimai suvažiavimui baigiami.

Viešbutyje kambarį galima rezervuoti jau dabar. Kambarį galima išsinuomoti ypatingai žema cenei suteikta kaina tris dienas prieš seimą ir išlaikyti

dar tris dienas seimui pasiūlyti. Tai suteikia seimo dalyviams progą pratęsti dalyvavimą seime, paatostogauti saulėtoje Floridoje. Rezervacijoms galima skambinant dykai 800-237-0707 arba mokant telefonu 813-367-6461. Rezervuojant būtinai reikia paminėti Knights of Lithuania organizaciją, kad būtų suteiktos žemės kainos. Kambarių vienas kainuoja 85 dol., vieno miegamo butelis – 125 dol. (apsistoti gali keturi asmenys), ir dviejų miegamų butelis – 210 dol. (telpa iki šešių asmenų). Vaikai iki 18 metų amžiaus su tėvais priimami nemokamai.

Šiais metais nebus priešseimininkų iškilų. Kadangi Floridoje yra labai daug užsimeimų patys galėsime pasirinkti savo pramogas. Rezervacijos šioms iškiloms galite padaryti atvykus į viešbutį arba ir dabar skambinant Gray Line Tour kompanijai telefonu 813-822-3577. Pastebėtina jog iškilų kainos gali pasikeisti ir kad kai kurios iškilos vyksta tik pažymėtomis dienomis.

Užsiregistruoti seimui galite pasiūnčiant čekį Onai Marijai Kassel, 7336-2 Winthrop Way, Downers Grove, IL 60516.

Registracijos mokesčiai suaugusiems – 85 dol., 90 dol. po birželio 15, o jauniems Vyčiams – 60 dol. Šis mokeskis apmoka visą registracijos medžiagą, ketvirtadienio vakaronę, penktadienio pusryčius ir kultūrinį koncertą, šeštadienio banketą, sekmadienio ištaigingus pusryčius bei visas susisiekimo autobusu išlaidas tarp viešbučio ir minėtų renginių.

Atsižvelgiant į Lietuvos padėtį šiais metais Lietuvos Vyčiams svarbu susirinkti ir suintensyvinti pastangas tėvynę pagelbėti. Taigi, šią vasarą pasiryžkime vyksti į Floridą į Lietuvos Vyčių Visuotinį seimą.

NAUJA LIETUVĖ ADVOKATĖ

New Haven, CT, 50-tos Lietuvos Vyčių kuopos narė Kristina Kirla neseniai pradėjo eiti advokatės pareigas vienoje Waterbury, CT, teisės firmoje. Kristina 1989 metais aukštąsias pažymėjimas baigė Bridgeport universiteto teisės mokykla, prieš tai 1986 metais gaudama bakalaurą laipsnį anglų kalboje bei komunikacijos srityje Fairfield universitete. Lankydama teisės mokyklą, Kristina laimėjo Superior Classroom Performance bei American Jurisprudence žymenis.

Advokatė K. Kirla specializuojasi asmens sužalojimo bylose, darbininkų kompensacijos reikaluose, nuosavybės klausimuose bei šeimos teisėje. Linkime Vytei Kristinai geros kloties naujoje pareigoje.

Vertė

Aleksandras Pakalniškis Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

ETIOPŲ BENDRUOMENĖ CHICAGOJE

Chicagoje yra išikūrusi čia gyvenančių etiopų bend-

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
r. šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydymoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 462-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

ruomenė, kuri dabar renka
aukas jų krašto badaujantiems
žmonėms, kurių ten yra 6 mili-
jonai. Birželio 2 d., norėdami su-
rinkti aukų, jie Chicagoje ruošia
vadinamą „vokatoną“ birželio 2
d. Pereitais metais jie surinko
7,000 dol.

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAČIŲ LIGOS

4700 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453-2533

Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA

10442 W. Cermak Rd.

Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

EUROPA BE VARŠUVOS PAKTO

Kovo 31 d. oficialiai buvo likviduota Varšuvos pakto gynybinė sutartis. Iš tikrųjų, tai jau buvo paskelbta post facto, kai iš po sovietinės letenos pačios išlindo Rytų Vokietija, Vengrija, Čekoslovakija ir Lenkija, nebeleidamos po jų valstybių skraiste dengti grubų sovietinės kariuomenės šeiminkavimą jų valstybių vidaus reikaluose, testui priverstini pavaldumui Maskvai. Nors Varšuvos pakto buvo sukurtas Maskvos įsakymu (ne jam priklausanti valstybių noru) 1955 m., atsverti NATO Europos gynybos sutartį, iš tikrųjų ji niekuomet nebuvo lygi NATO-ai, nes pastaroji buvo modernių vakarietiško kariuomenių savanoriška sąjunga, kurios ginklavosi savųjų gaminamąja naujausia karine technika. Tuo tarpu Maskva neleidė Varšuvos pakto sąjungininkams pačioms ginkluotis. Naujausia technika buvo išimtinai Maskvos rankose, sąjungininkams paliekant tik senesnę techniką, bet ir ta pačia valdoma Maskvos patikėtinui. Todėl, anot JAV Kongreso užsienio politikos specialisto Daniel Nelson, ji niekuomet faktiškai ir nebuvo lygi NATO-ai.

Tačiau, anot Nelson, Varšuvos pakto pasibaigimas yra svarbus dėl kitų priežasčių. Dabar jam priklausiusios valstybės bus laisvos pačios ginkluotis, prekiaujant su Vakarais. Jų karininkai mokysis nebe Maskvoje, o Vakarų Europos ir Šiaurės Amerikos kraštuose. Tos valstybės gaus savarankiškai daryti joms naudodamiesi karinės-ekonominės sutarties.

Teoretškai, taip. Bet Nelson nemini, iš kur jos ims pinigų ir ar Vakarai iš tikrųjų taip lengvai parduos jiems ginklus ir mokys jų karininkus. NATO atsakymas priimti naujų narių, kaip Čekoslovakija, kuri prašosi priimama, rodo, kad ir Europos ateitis netaip aiški, kaip iš karto atrodo. NATO-ai gi jau ir dabar yra pakankamai sunku rasti bendrą sutarimą su turimais nariais. Jei išleistų naujų narių su savitais politiniais-gynybiniais interesais, dar susikomplicuotų jų ir taip painūs ryšiai.

Varšuvos pakto panaikinimas pagaliau nebeleis sovietams vykdyti agresijos tuose kraštuose, skelbiant pasauliui, kad tai „broliška pagalba“ krizėje atsivėrusiai sąjungininkai, kaip tai padarė 1968 m. Prahoje.

Pagalina Varšuvos pakto panaikinimas privers ir JAV-es realistiškiau pažvelgti į pasikeitusią politinę padėtį Europoje derybose dėl nebranduolinių ginklų mažinimo Europoje (Conventional Forces in Europe – CFE). Anot Nelson, rašiusio *Christian Science Monitor* laikrašty (1991.IV.15), nebegalima įsivaizduoti, kad derybos vyks tarp dviejų gynybos sąjungų – viena vadovaujama JAV-ų, kita vadovaujama Sov. Sąjungos. Dabar jau reikia skaitytis su 35 (ar gal net daugiau) Europos valstybių, ir kalbos turi būti apie kiekvienam kraštui leistiną masalinį ginklų arsenalą, o taip pat ir apie kitus būdus ugdyti tų kraštų pasitikėjimą savo tarpe ir jų bendrą saugumą.

Tie kraštai nebelaukia JAV ir NATO aprobatu tuo keliu eiti, nes kaip matome, tokio masto organizacijos yra ypač nerangios keisti įsitenijusio savo veikimo aparatą, kuris, prisileidus tiek daug naujų narių, turėtų būti pakeistas visiškai nauju. dar neišbandytu

modeliu. Jie rado kitą forumą toms deryboms, kuris dar nėra pripažintas kaip teisiškai oficialus, bet jame vykstant vis kūrinybės svarstybos, apimančioms visus Europos kraštus, jo itaka auga. Tai Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija Europoje (Conference on Security and Cooperation in Europe – CSCE). Šioje grupėje dalyvauja visos Europos valstybės. Į jos suvažiavimus yra kviečiami ir Lietuvos atstovai ir ten dalyvauja.

JAV-es tačiau nepasitiki šios organizacijos efektyvumu, nes ji turinti per daug narių. Bet ar įmanoma kalbėti apie taiką ir saugumą bet kuriame pasaulio regione, jei iš tos taikos kūrimo ir palaikymo yra išjungiami kai kurie (ar net daugumas) ten esančių vietų? Konfliktai Viduriniuose Rytuose itin ryškiai iškelia šį faktą. Žinoma, bus sunkiau prieiti visiems priimtini sprendimui, kai yra daugiau narių su skirtingais ir dažnai konkuruojančiais interesais. Iki šiol pasaulinėje politikoje atrodavo lengviau stipriai mažumai per jėgą užkraiuti savo valią mažesniems, silpnesniems valstybėms. Pagaliau mes patys žinome iš asmeniškos bendruomeninio veikimo patirties, kad visuomet yra lengviau pačiam darba atlikti, negu rasti bendrą sutarimą su didesne grupe kitų individų. Bet mes taip pat žinome, kad didelių darbų ilgalaikis pasisekimas kaip tik remiasi ne vieno individo asmenine, politine ar fizine jėga, o didelės grupės žmonių bendru sutarimu. Tokia sąvoka vadinama demokratija.

JAV-es tebesivadina demokratijos platintoja ir puoselėtoja. JAV-ų piliečiai savame krašte netoleruoja kitokios savokos ir teismam šaukia visus savo politikus, kurie bando demokratinio sprendimo reikalingus reikalus išspėsti už uždurų durų. Tačiau savo užsienio politikoje, nors tebevertodamos demokratiška retorika, JAV-es nenori būti viena tarp daugybės pasaulio tautų. Tai reikalauja per daug darbo. Joms daug patogiau kalbėtis su keliais visų kitų tautų atstovais, nekreipiant dėmesio, kokiū būdu tie atstovai atstovauja – ar pavergimu užvaldę, visai neatsiklausdami valdomųjų.

Nors R. Nixonas, grįžęs iš Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos, primygtinai pabrėžia, kad JAV-ėms yra būtina tiesiogiai kalbėtis ne tik su „Rytų Europos“ valstybėmis, bet ir su nepriklausomybe paskelbusiomis Sovietų Sąjungos respublikomis, imtinai ir Pabaltijū, vargu, ar JAV Valstybės departamentas jo paklausys. Nežiūrint to, kad Sov. Sąjunga neatitaisė savo pažeidimų praeitį rudenį pasirašytos CFE sutarties dėl nebranduolinių ginklų (kai savo tankus nuvarė už Uralų ir kai ribojamas laivyno pajėgos tik perklasifikavo kaip pajūrio gynyba, kad jie nesikaitytų) ir kad JAV-es buvo paskelbusios, jog tai yra sąlygos, kad iš viso įvyktų viršinių konferencija dėl ginklų ribojimo, dabar, atrodo, kad JAV-es jau atsisakė tų sąlygų. Atrodo, kad prez. G. Bushui yra svarbiau turėti viršinių konferenciją, negu ka nors naudingą ja pasiekti. Ar tik nebus jo sužavėję Kremliaus palocų virėjai savo kulinarine egzotika, per patikimus šal-tinius davę žinoti, kad ne tik bus apsieita be brokolių, bet kad bus ir paties geriausio iranisko kaviaro?

a.g.

PRELATUS JUOZAS LAUKAITIS

ANTANAS LAUKAITIS
Australija

(Pabaiga)

Iš 12 ten esančių bolševikų, iipažintį atliko 9 lietuviai, 2 rusai, kai vienas lietuvis (Giedraitis), bjauriai koliodamasis, atsisakė tai padaryti. Ir vėliau prelatui dažnai tekdavo klausyti mirti pasmerktųjų išpažinčių. Tik šiais atvejais naciai šiuos asmenis atvedavo tiesiai į bažnyčią.

Šis tiesioginių pareigų atlikimas ir išpažinčių paslapties išdavimas buvo vienas iš svarbiausių kaltinimų, pateiktų KGB tardytojų prelatui J. Laukaitiui. Archyvinuose dokumentuose šie kaltinimai skamba taip: „Dalyvavo šaudant sovietinius aktyvistus, artimai bendradarbiavo su pogrindžio kovotojais“.

Liudytojas Pranas Radvilavičius: „Prelatas J. Laukaitis ragino pasmerktuosius susitaikyti su Dievu ir prieš mirtį atlikti išpažintį“.

Liudytojas Vacys Lukoševičius: „Ar mačiau, kaip kunigas Laukaitis, prieš pradėdam šaudyti, laimino pasmerktuosius ir meldėsi“.

Liudytoja Ona Lukoševičiūtė: „Prelatas Laukaitis palaikė labai geras santykius su Seirijų policijos viršininku Nykštaičiu ir jo pavaduotoju Steponavičium. 1941 metais prelatas Laukaitis per pamokslus ragino melstis už vokiečių kariuomenės pergalę, nes jie išvadavo Lietuvą iš bolševikų vergovės“.

Prelatas J. Laukaitis 1944 m., neįsitraukęs į Vakarų, likdamas su savąja tauta. Jis buvo areštuotas Seirijose 1947 metų balandžio 20 diena. Po ilgų ir sunkių tardymų Alytaus, Kauno, Vilniaus ir Maskvos kalėjimuose jis be jokio teismo buvo pasmerktas 15 metų į Sibiro Gulagus. Prelatas J. Laukaitis mirė Vladimiro kalėjime 1952 metų rugpjūčio 15 diena. Palaidojimo vieta nežinoma. Šiame kalėjime buvo kalinama labai daug Lietuvos šviesuolių. Čia taip pat kalėjo ir buvo nužudyti Vilniaus arkivyskupas Mečislovas Reinys. Jo palaidojimo vieta taip pat yra nežinoma.

Kaip rašo L. Kerulis, remdamasis tardymų parodymais, prel. J. Laukaitis buvo sumintas 1947 metais. Savo tardymo parodyme prelatas sakė, kad su

„banditų“ (taip raporte rašoma apie partizanų) gauja jis susitiko pas ūkininką Čeponį, atvažiuodamas duoti religinių patarnavimų sunkiai sergančiai O. Savičiutei, visai nežinodamas, kad ji yra partizanė. Tame nakties metu jis rado ir daugiau partizanų, kurie atliko išpažintį ir jis jiems suteikė, kaip kunigas, religinį patarnavimą. Tardytojas, kuris atrodė pats surašęs tardymo raportą, nes Dievas rašomas mažąja raide ir partizanai vadinami banditais, baigė kaltinimus, padarydamas išvadą, kad prel. J. Laukaitis žinojo, kad pas ūkininką Čeponį tuomet buvo „banditai“ ir jis su jais, pagal kitus pranešimus, kalbėjėsis antitarybiniais reikalais.

Australijoje beviesių Sibiro kankiniui kun. A. Svarinskui, man teko labai plačiai su juo išsikalbėti apie prel. J. Laukaitį, su kuriuo jis kartu sėdėjo vienoje kameroje Kauno kalėjime. Jo pasakojimu, tai buvo nepaprastai žmogus ir tose sunkiose kalėjimo sąlygose dvasiniai kelės kameros kalinių sunkią būklę. Jis visus, nors ir alkanus, varėdavo daryti mankštą ir kiek galima vaikščioti. Pats būdamas išbadėjęs, gautus savo maisto ar kitų dalykų siuntinėlius, pasidalindavo su kitais kameros draugais. Jis labai įdomiai pasakodavo apie žymius Lietuvos žmones, su kuriais anksčiau jis buvo artimai pažįstamas. Jis duodavo įdomias religines pamokas, kuriomis net ir netikintieji labai domėdavosi. Pats būdamas didelis lietuvių kalbos žinovas, jis net ir ka-

Nors šiomis dienomis netenka išgirsti daug pozityvių ir šviesių žinių iš Lietuvos, vis dėlto, gyvenimas Lietuvoje rieda pirmyn ir ne visiškai yra vienašališkoje sovietinėje kontroleje. Vienas gana įdomus straipsnis, susijęs su Lietuvos pramone, buvo atspausdintas 1991 m. vasario mėn. Ward's Auto World žurnalo laidoje. JAV biznio pažūros ir noras imtis rizikos, jeigu yra tikslų sutapimas, vis dėlto sukelia vilčių Lietuvos atečiai. Šis pavyzdys taip pat parodo, kas motyvuoja užsienio pramonę pasinaudoti Lietuvos žmonių technologiniu išprusimu, pramonės išteklių bei jos gana gera strategine padėtimi. Šis aprašymas duoda gana gerą įžvalgą, kas skatina užsienio investitorius, ir kokius argumentus reikėtų panaudoti panašių ryšių sudarymui su kitomis aukštos technologijos firmomis.

Nežiūrint sąmyšio ir bėdų, kai sovietų tankai rieda Lietuvos keliais, nauji sandėriai tarp JAV ir sovietų (netinkamas straipsnio autoriaus Lietuvos reikalų supratimas) dar vis planuoja prieš šį metų vidurį pradėti naujų koordinatės matuojančių mašinų bei metrolo-

gijimo kalinius bardavo ir lietuvių kalbą taisydavo, kai kameros draugai kurį nors žodį ne taip išardavo arba įterpdavo svetimybės, pasakojimo kun. A. Svarinskis. Su juo, net ir tais okupacijos laikais skaitydavosi kalėjimo prižiūrėtojai ir net tardytojai, nes jo iškalbingumas, labai geras rusų kalbos žinojimas nustebindavo ir juos. Su jais net kartais jis ir religiniais klausimais pasiginčydavo. Kun. A. Svarinskis savo kolekcionierių pamoksluose ne vieną kartą statė prel. J. Laukaitį sektinu pavyzdžiu, kaip šis, jo taip gerbijamas kunigas, neišdavęs partizanų išpažinčių paslapties, buvo sumintas, apkaltintas ir ištremtas, vėliau Vladimiro kalėjime ir miręs.

Baigdamas šį pridėtinį prel. Juozo Laukaitis gyvenimo aprašymą, aš manau, kad jo taurus vardas, kaip ir daugelio kitų mūsų lietuvių patriotų, vyskupų bei kunigų, bus augsinėjamas raidėmis garbingai įrašytas į laisvosios Lietuvos ir mūsų Bažnyčios istoriją, prisimenant juos kaip Lietuvos krašto mylėtojus, kovotojus, paaugojusius savo gyvybę už Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę.

LIETUVOS PRAMONĖ ŽENGIA Į PASAULĮ

S. BAČKAITIS

ginių aparatų gamybą. Pagal Brown and Scharpe gamybinės firmos ir Lietuvos valdžios sutarimą, JAV kompiuteriai, specialios kompiuterinės programos ir elektronika bus integruoti su precizikos eksperimentinėje gamykloje esamais produkciniais vienetais, skelbia Donald A. Roach, Brown and Scharpe firmos prezidentas ir vyriausiasis direktorius.

Pagal žinovus, tai yra pirmas aukštos technologijos sandėris su Sovietų Sąjunga, kuriame JAV firma turi didesnę (majority) sandėrio dalį. Nors Brown and Scharpe atstovai neatskleidžia jų dalį šioje naujoje Brown and Scharpe – Precizika firmos gamyboje prasidės balandžio 1 d. Roach bus jos vyriausiasis direktorius.

Mes atidžiai sekame Lietuvoje susidariusią situaciją, bet iki šiol tai neturėjo jokios itakos organizuojant naujojo sandėrio veiklą. Žmonės dar vis rikiuojasi eilėse šios firmos gaminių pirkimui.

Roach sako, kad atstovai iš 70 sovietinių firmų lankėsi Vilniuje šios firmos produktų techniniam pristatymui. Jis pastebėjęs neišpasakytą didelį lankytojų susidomėjimą sandėrio būsimais gaminiais. Atstovai atvažiuavo net iš Vladivostoko traukiniais tris dienas trukusioje kelionėje. Iš jų per 50 negalėjome priimti dėl vietos stokos.

Pradminiai kontaktai (su Precizika) buvo padaryti 1989 m. pareiškė Roach iš Brown and Scharpe vyr. būstinės esančios Rhode Island valstijoje. Rytų Europoje nėra jokių svaresnių įmonių, galinčių pagaminti koordinatines matavimo mašinas. Precizika norėjo įsivesti šią technologiją. Jų mašinos yra parduodamos visoje Rytų Europoje. Mes norėjome rasti priėjimą prie šios rinkos.

Precizika dabartiniu metu gamina keliolika matavimo mašinų ir įrankių. Kaip dalis sovietų pramonės ministerijos, ji padaro dizainus, pagamina prototipus ir atlieka mažo masto gamybą. Po to projektas perduodamas kitiems gamybiniam vienetais masinei produkcijai. Pagal dabartinį planą Precizika įdiegs Brown and Scharpe technologiją ir įrankius į jos normalų gamybinį procesą.

Man jau atsibodo klausytis kalbų, kad tik vokiečiai moka bizniauti su Sov. Sąjunga, pareiškė Roach, kai sovietinė armija dar nebuvo įsiveržusi į Lietuvą. Mes nuvykome ir sudarėme sandėrį ir esame tuo labai patenkinti. Tačiau jis ir Paulino atidėjo kelionę į šią sovietinę respubliką, iki šiam regione situacija pasikeis.

Blogiausiai atveju sandėris iširs, ir mes prarasime keliolika mašinų, pareiškė Paulino. Bet tai yra daugiau hipotetinis klausimas. Sovietai turėtų įvesti Lietuvoje prezidentinį režimą ir pakeisti dabartinį valdymo būdą. Jis pridėjo, kad Lietuvoje biznis funkcionuoja palyginus be kliūčių, net ir 1989 metais šešis mėnesius trukusios blokados laikotarpiu. Ten žmonės jau susigyveno su trūkumais ir neįprastomis sąlygomis.

Roach vadina šią sutartį labai kūrybinga, bet atsisako atskleisti investicijos planus bei kaip Brown and Scharpe firma paims savo pelną. Pagal dabartinį planą sandėris nuomos mašinas. Po šio laikotarpio arba sovietinis rublis bus laisvai iškeičiamas į dolerius, arba Lietuva turės savo pinigus, jeigu respublika atgaus nepriklausomybę.

Roach nori parduoti sandėrio aukštos technologijos gamybą Sov. Sąjungai ir Rytų Europai, bet nenumato jos eksporto galimybių į Vakarų. Jis sako, kad sovietinės firmos, gaminančios vartotojams prekes, elektronika ir automobilius, bus pirmieji sandėrio klientai.

Sandėrio 350 su viršum darbininkų yra šiam darbiui gerai kvalifikuoti. Jų didesnę dalį yra su aukštųjų mokyklų laipsniais. Keliolika lietuvių bus tikriausiai pasiūti apmokymui į JAV, bet nelaukiama didelio skaičiaus specialistų pasiekimo. Gamykla apima 7,400 kv. metrų plotą. Šiuo laiku nenumatoma jos plėtimasis.

Brown and Scharpe dabartiniu metu parduoda koordinatines matavimo mašinas įvairioms pasaulio gamykloms.

Vienintelė protinga laisvė yra ta, kuri gimė ir augo Dievo baimeje bei paklusnyme ir žmonių meilėje, ir kuri pasidėrė ryžtinga ginti tiesą ir tarnauti pareigai.

W. G. Simms

AUSTRALIJOS DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

1

Draugai, kuriems kalėdiniuose laiškuose pasigyriau skrisčias į Australiją, mus irgi švenčių proga sveikindami vienaip ar kitaip siūlė, kad parašyčiau išpūdžius. Keletą tokių pageidavimų spėjau gauti prieš kelionę, dar daugiau radau sugrįžęs sausio gale. Kai kurie dargi patarė, kad išpūdžius norėtų matyti „Drauge“. Redaktorius sutikus, beliko vėl ir vėl skaitinėti asmenišką dienoraštį, sklaidyti tris blokus, kelias brošiūras, peržiūrėti atsivežtas nuotraukas (daugiau kaip 300 jų), net su papildomu stiklu slankioti po atsivežtą žemėlapi, nuolat konsultuoti savo bendrąkeleivę, na ir beveik keturias savaites pribėgant pasidėinti prie mašinėlės.

Mano ilgokame „dienorašty“ nebus kažkokių naujų atradimų. Prieš mane Australiją ir ten po II pasaulinio karo įsikūrusius tautiečius daugelį kartų „atrado“ šimtai mūsų menininkų ir visuomenininkų, dainininkų, šokėjų ir sportininkų, pramoginių keliautojų ir apasėdų, bet tik labai retas ir labai šykščiai spaudoje tepapasakoję ka ten matė, išgyveno, kaip jiems ten sekėsi. Kol pats nenusikridau, nepamačiau, nepaliečiau, man viskas atrodė per daug miglotai. Viliuosi, kad savo išpūdžiais Australiją bent truputėlį paryškinsiu tiems, kurie ruošiasi kada nors ten keliauti. Ir tiems, kurie Australijoje keletą pokario metų praleido, bet į palikto dar be dolerių ir metrines sistemas. Pastariesiems gal suteiksim šiek tiek saldžios nostalgijos...

Norėdamas, kad išpūdžiai būtų autentiškesni, tikraisiais vardais minėsiu ne tik savo bendrąkeleivę žmoną bei gimines, kurie mudu ten globojo, bet ir visus sutiktus tautiečius ar kitataučius, kurių pavardes ir vardus pavyko išgirsti, užsirašyti. Kiek galėdamas laikysiuos ir šios tokios chronologijos, žymėsiu tiksliais datais.

Po šios įžangos skaitytojus kviečiu su manimi kartu 40 dienų pakeliauti...

Penkiais šuoliais per pusę pasaulio

Mūsų kelionės Australijon džiaugsmas ir rūpesčiai prasidėjo 1990 metų gruodžio 13, lygiai 3 val. ryto, kai emė zirti žadintuvus.

Kadangi viskas iki smulkmenų iš anksto apgalvota, lagaminai į baroniuką (Chrysler-LeBaron) iš vakaro sukrauti, už 45 minučių išriedėjome iš garažo, už mylios pasiėmė brolių Algirdą ir brolienę Jūlytę (jie sugrąžins namo mūsų mašiną), lygiai 4 val. iš Sunny Hills bulvaru įsukom į 77-tą kelią, už 15 mylių į I-10, ir per pusterčios valandos baigėme pirmąjį kelionės tarpsnį, apie 130 mylių iki Pensacola aerouosto.

Antrasis šuolis tai skrydis Continental Airlines DC-9 tipo lėktuvu nuo Pensacola, FL, iki Houston, TX. Jis nebuvo visiškai sėkmingas. Dėl tirstos miglos Houstone turėjome nusileisti New Orleans, LA, aerouoste, ir kaip avelės garde, dvi valandas lėktuve sėdėti, iki migla išsisklaidė.

Trečiasis šuolis – tarp Houstono ir San Francisco, CA. Ta pati Continental oro linija, tik jau Boeing 727 lėktuvu. Ore išbuvoome daugiau kaip keturias valandas. Kažkur tarp šių miestų diena baigėsi ir visiškai sutemo.

Ketvirtas kelionės tarpsnis, pats ilgiausias, bjauriausias, įkyriausias, tai bene aštuoni ar devyni tūks-

tančiai mylių tarp San Francisco ir Sydney, Australijos. Dabar Continental linijos lėktuvas buvo Boeing 747. Ore apie 14 valandų, nesikaitant pusantros Honolulu aerouoste, kur išlaipino pusvalandžiui ne dėl mūsų gero, o kad paruoštų vietas naujiems keleiviams, vietoj čia išlipusių.

Na ir penktasis, paskutinis šuolis, jau Australijos padangė nuo Sydney iki sostinės Canberros. Čia nepilną valandą skridome Ansett oro linijos propeleriniu lėktuvėliu, mažesniu už DC-9.

Automobiliu ir keturiais lėktuvais per maždaug pusantros paros, įskaitant ir neplanuotą nutupdymą bei keturis pasisėdėjimus aerouostuose, apkeliavome pusę žemės rutulio. Prieš porą dienų su draugais atsiveikinę Sunny Hills, gruodžio 15 vidurdienį Canberros aerouoste giminių būrio sutikti, eįome iš glėbio į glėbį.

Kiek būtų užtrukę tokie penki šuoliai šio šimtmečio pradžioje, net antrojo pasaulinio karo išvakarėse?

Kelios kelionės detalės

Į kitas ilgesnes keliones rengiantis man pabaisdav prieš mėnesį ar kelias savaites. Kam gaišti ir pinigų leisti? Kodėl nenustygtu, lyg nelaimės ieškodamas? Lyg neturėčiau jau kokių namų ir kasdieninių savo „žaislų“? Bet šį kartą abejonėms ir nuogastavimui pristigom laiko. Kelionę užsiskėm 1990-ųjų vidury. Netrukus Saddamas užėmė Kuwaitą. Gazoninių brangstant, pasiskubinom užsimokėti už bilietus, kad ir jų kaina nepakiltų. Ir viską pamiršom, tartum ne šiais metais keliautume. Kai prekybininkai užtrukę kalėdines giesmes, atsigodom. Beliko pora savačių suvenyras giminėms Australijoje supirkti. Ir, kaip sakiau, sučiškė žadintuvus...

(Bus daugiau)

SUNKIAI IŠSPRENDŽIAMOS MİSLĖS

Kai mums vaikams būdavo pateikiamos paprasto gyvenimo mįslės, tai jos dažniausiai nebuvo labai sunkiai išsprendžiamos. Kas kita šiandien visuomeninio bei politinio gyvenimo mįslės — problemos. Vien kelias žodžiais tokių mįslių neišsprendži.

Štai kad ir Lietuvos nepriklausomybės klausimas. 1940 m. sovietai okupavo Lietuvą, JAV ir kitos valstybės nepripažino tos okupacijos. Kas gali būti paprastesnio, kaip pripažinti kovo 11 d. paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymą? Oficialiai JAV vyriausybė tebeprapažįsta, kad Lietuvos okupacija neteisėta, bet nedaro jokių diplomatinų žygių pripažinti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, o tai pripažinimas, kad sovietų okupacija teisėta. Ką gelbės visi pučiamieji apie pavergtas tautas ir jų išlaisvinimą? Vasario 16 minėjimo proga ar vasarą minint pavergtą tautą savaitę, jei iš tikrųjų pats pavergėjas Sovietų S-gos prezidentas Gorbačiovas atsilankymo į JAV proga sutinkamas su salėmis iš patrankų? Dviejų šalių prezidentų draugystė atrodo visai reali.

Gorbačiovas buvo paskelbęs „perestroiką“, „glosnost“ ir demokratizaciją. Jis net gavo Nobelio Taikos premiją, o štai tas taikingas prezidentas Gorbačiovas lieja lietuvių kraują sausio 13 d., ir ne tik lietuvių, bet latvių, gruzinų, azarbeidžanų. Kaip suderinti naują žiaurią Lietuvos okupaciją su taikos premija gavusiu Gorbačiovu? Dar ir dabar Vilniuje Lietuvos istaigos tebėra kariškių okupuotos, o JAV vyriausybė taip sakant, per pirštus žiūri į kruvinus Lietuvos įvykius, įvykdomus JAV draugo Gorbačiovo. Tai neišsprendžiama mįslė, kad lietuvių delegacijos raminamos švelniais žodžiais ir nieko nedaro pasmerkti okupanto — imperialisto smurtą.

Su Irako karu JAV prezidentas užtikrina, kad čia nebus kaip Vietnamo bet iš tikrųjų karai nevedami su švelniomis pirštinėmis. Kai JAV kariavo su Vokietija, buvo negailestingai bombarduojami miestai, pvz., per Dresdeno bombardavimą žuvo apie ketvirtis milijono civilių gyventojų. Tai su Irako bombardavimais visai kitaip: vengiama bombarduoti pats miestas, kad būtų nenužudyti civiliai gyventojai. O juk nepaslapstis, kad Irako prezidentas Huseinas turi pas save 2000 sovietinių karinių patarėjų ir pats Huseinas gavo visus ginklus iš Sovietų S-gos. Tad ar galima abejoti draugyste Sovietų S-gos prezidento Gorbačiovo ir Irako Huseino? Ar Irakas nėra prokomunistinė valstybė? Kas mįslė atspės?

Dar keistesni dalykai darosi su Sovietų S-gos karuomenės igulomis, įvykus taikingiems perversmams Vidurinėje Europoje, kaip pvz., Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir kitur. Vieton komunistinių valstybių įsteigta demokratinės valstybės. Ypač idomus perversmas įvyko Rytų Vokietijoje, kuri susijungė su Vakarų demokratine valstybe. Bet ar nekeistas dalykas: visur paliekama sovietų kariuomenės igulos, Rytų Vokietijoje net trečdalis milijono karių. Sakoma, kad nėra kur jų patalpinti Rusijoje. Bet juk paprasti kareiviai galėtų, jei paleidžiami, grįžti pas savo tėvus, nes juk jie, prieš paaukiant kariuomenę, net neturėjo savistovių nuosavų butų. Be to, tūkstančiai žydų išemigravo iš Sovietų S-gos į Izraelį, Vokietiją, JAV ir kitur. Ju

palikti tušti butai labai tikti apgyvendinti paleistiems iš kariuomenės karininkams ar kareiviams.

Nenoromis peršasi mintis, kad svetimų kariuomenės igulų laikymas turi kažkokių paslėptų tikslų, tai savotiška mįslė. Gal siekiama įsteigti globalinę viso pasaulio valstybę, kaip kai kas samprotuoja? Faktiniai ir dabar dvi galingosios pasaulio valstybės daro sprendžiamą įtaką įvykstantiems pasaulyje pasikeitimams.

Tik viena mažytė Islandija išdrįso pripažinti ir užmegzti diplomatinis santykius su kovo 11 dieną deklaruota nepriklausoma Lietuva. Lenkija mielai pasektų Islandiją, bet sako, kad mes turime 15,000 savo karių, sovietų iguloje yra 50,000. Tą patį sako ir Čekoslovakija. Tai štai, kur glūdi mįslės sprendimas dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo naujo pasaulio tvarkos perspektyvoje.

J. Valiūnas

MŪSŲ KOLONIJOSE Omaha, Ne.

LIETUVIŲ VEIKLA

Su dideliu nerimu stebint, kas darosi mūsų tėvynėje, sulaukėme 1991 m. Nuo pat praeitų metų kovo mėn. omahiečiai vis rašė kongresmanams, senatoriams ir aukštesiems valdžios pareigūnams, kad paremtų mūsų tautos nepriklausomybę. Ir taip besirūpinant Lietuvos padėtimi, sausio 13 dienos kruvinai įvykiai Vilniuje vėl iki širdies gelmių sujaudino Omahos lietuvių.

To sekmadienio lietuviškos pamaldos praėjo dideliame gedule. LB valdyba vėl suskato raginti visuomenę rašyti laiškus kongresmanams, senatoriams ir Baltiesiems rūmams, kad taikytų sankcijas kruvinos Maskvos vadams, kad sustabdytų desantininkų siautėjimą Vilniaus gatvėse, kad paveiktų prez. Bushą pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Nemažai laišku buvo parašyta ir Nobelio taikos premijos komitetui. Visuomenė nuosirdžiai pasirašinėjo laiškus, kurių dauguma paruošė Liet. Bendruomenės valdyba. Per porą dienų buvo išsiųsta keletas šimtų laišku. Siuntėjų tarpe nemažai buvo ir lietuvių draugų amerikiečių.

Omahos „World Herald“ dienraštyje kasdien buvo daug rašoma apie kruvinus įvykius Vilniuje. Laikraščio reporteriai ieškojo lietuvių ir turėjo pasikalbėjimus Lietuvos reikalais. Ilgokas reporterio pasikalbėjimas su buvusiu aukšt. mokyklos istorijos moky-

Tai ne Saudi Arabija ir ne Sachara, bet Neringos pastasaly vėjo nudailintos smėlio kopos. Prieškarinė Vytauto Augustino nuotrauka.

tojui Algiiu Mackevičium ir Albinu Reškevičium buvo idėtas į „Bellevue Leader News Paper“. Algio Mackevičiaus puikūs pokalbiai, paremti istoriniais faktais apie neteisėtą Lietuvos okupaciją, buvo perduoti trijose radijo stotyse. Po to Algis susilaukė iš kitataučių telefoninių paskambinimų ir pareiškimų, kad buvo labai idomu visa tai išgirsti.

Akademiko Benio Sulskio ir A. Antanėlio pasikalbėjimai su reporteriu buvo atspausdinti „World Herald“ to paties laikraščio „Public Pulse“ skyriuje, kuriame kiekvienas gali reikšti savo nuomonę. Lietuviai akademikai ar gerai rašą angliškai idėjo ne vieną stiprią kritikos pareiškimą dėl Baltųjų rūmų pasyvumo mūsų tėvynės reikaluose. Iš kitataučių ir amerikiečių patirta nuosirdžios užuojautos, pasmerkiant mūsų tautos žudikus.

Artėjo vasario mėn. Omahos LB valdyba vykdė savo užduotį ir rūpestingai ruošėsi paminėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną Vasario 16-likta. Ta proga valdyba A. Antanėlio, V. Prišmantienės, A. Sakalaitės ir G. Murauskas turėjo audienciją pas Nebraskos gubernatorių Lincolne. Gubernatorius S. Benjamin Nelson Vasario 16-tąją paskelbė lietuvių diena Nebraskoje. LB valdyba padovanojo gubernatoriui advokato P. Žumbakio knygą „Lithuanian Independence: The Re-establishment of the Rule of Law“. Valdybos rūpesčiu vasario 9 d. per FM radijo 92 stotį buvo duota daug istorijos apie Lietuvą nuo pat Mindaugo laikų. Į anglų kalbą pažodžiui buvo išverstas ir Lietuvos himnas. Buvo perduota pora lietuviškų dainų ir Br. Jonušo maršas. Tą patį minėta radijo stotis pakartojė ir vasario 17 dieną.

Sekmadienį, vasario 17 d., 10 val. ryto lietuvių bažnyčioje buvo pradėtas Vasario 16-tosios šventės minėjimas. Po gražių pamaldų 11 v.r. parapijos salėje iškilmingas minėjimas buvo

tešiamas toliau. Po visų įprastų minėjimo atidarymo ceremonijų sekė adv. P. Žumbakio kalba. Prelegentas kalbėjo angliškai. To prašė bendr. valdyba, kad tik angliškai kalbantieji suprastų minėjimo reikšmę ir mūsų siekimus. Apie paskaitininką buvo paskelbta amerikiečių spaudoje. Skelbimo rezultatai buvo geri. Susilaukta apie 300 svečių. Minėjime dalyvavo kongresmanas P. Hogland ir Omahos miesto tarybos pirmininkas. Taip pat latviai ir ukrainiečiai, kurių širdys visados jungiasi į bendrą laisvės troškimą savo gimtajai žemei.

P. Žumbakio giliai išmąstyta, labai koncentruota ir pilna šio meto svarbių politinių aktualijų kalba buvo publikos išklausyta su dideliu dėmesiu. Publika sustojusi ilgais plojimais pagerbė minėjimo paskaitininką. Minėjime dalyvavo dvi TV stotys ir dienraščio „World Herald“ reporteris. Vakare TV stotys su gražiais komentarais parodė minėjimo programą, o P. Žumbakio nuotrauka ir kalbos dalis buvo idėta į „World Herald“. Teko patirti, kad keletas kitų valstijų laikraščių įsidėjo aprašymą apie tą minėjimą ir lietuvių siekius. P. Žumbakui Omahos lietuvių išteikė simbolinį Nebraskos Jūrų Admirono žymenį, Audris Dapšys Lincolne išrūpino žymenį iš Nebraskos gubernatūros. Kongresmanas P. Hogland ir miesto tarybos pirmininkas buvo apdovanoti P. Žumbakio knyga „Lithuanian Independence: The Re-establishment of the Rule of Law“.

Geri pasisekusios šventės kultūrinė programa atliko „Aušros“ šokėjų grupę, vadovaujama Gražinos Reškevičienės, choras „Rambynas“, vad. Algimanto Totilo, ir lietuviška šeštadieninė mokyklėlė, kuriai

vadovauja Aušrelė Sakalaitė ir Violeta Rotella. „Aušros“ studentų-moksleivių grupė, besisąjūsanti ir graži, ritmingai ir grakščiai pašoko penkis šokius. Žiūrovams buvo puikus, estetiškas pasirodymas, kai tautiniuose rūbuose įsivilkusi jaunystė gražiai šoka. Choras „Rambynas“ tai pamaldų ir švenčių papuošalas. Jiems giendant bažnyčioje, darosi širdyje šviesiau ir melstis būna geriau, o dainuojant darosi pasaulyje gražiau ir gyventi linksmiau. „Rambynas“ padainavo A. Vanagaicius, J. Gaidelis, J. Gudavičius ir J. Naujalis kūrinis. Tos dainos pažėrė ir klausytojų širdis daug nostalgijos ir meilės jausmų mūsų gimtajai žemei. Šeštadieninė mokyklos mokinės Andrejos Rotella padeklamuotas eilėraštis „O Dieve“ buvo jausmingas ir lyriškas. Mokinukų grupė padainavo „Leiskit į tėvynę“. Programos pabaigai visi minėjimo dalyviai giedoją Lietuvos himną.

Tada buvo gausios vaišės, kuriomis rūpinosi Bendruomenės valdyba, susilaukdama gausios paramos: pyragų ir kitokio maisto iš gražios grupės moterų. Bendruomenės valdyba begaliniai yra dėkinga tiems asmenims, kurie kiekvieną kartą labai nuosirdžiai talkina ir prisideda, ruošiant Vasario 16-tosios minėjimą ir vaišes.

JP.

PAVOJUS LIGONINĖMS

Trys Chicago ligoninės yra finansiniuose sunkumuose ir yra pavojus, kad gali užsidaryti per vienerius ar porą metų. Tai Švč. Nazareto Marijos Šv. Elzbiotos ir Norvegų. Daugiausia sunkumų susidaro gydant šėpiamuosius už kuriuos šalpos valstybiniai fondai reikiamai neatlygina. Nuo 1985 m. Chicagoje jau užsidarė 14 ligoninių. Kai kurie finansininkai net skelbia, kad netolimoje ateityje Chicagoje gali užsidaryti iš viso net 8 ligoninės.

The right flight to Vilnius

Chicago
New York
Los Angeles
Seattle
Toronto

Jei keliaujate į Vilnių, skirkite SAS iš Š. Amerikos per Kopenhagą į Varšuvą arba Rygą. SAS skrenda iš Kopenhagos į Varšuvą kasdien, o antradieniais ir šeštadieniais į Rygą. Atvykstama popiet, ir transportaciją į Vilnių galima lengvai gauti. Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite didįjį apsipirkimo centrą — sutuopykite, pirkdami puikias dovanas be mokesčių. „Mileage Plus“ ir „OnePass“ nariai gauna kreditą, kurį galima panaudoti vėliau, skrendant SAS, kaip kelionės veltui premiją. **Platesnei informacijai skambinkite savo kelių agentui arba SAS, tel. 1-800-221-2350.**

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

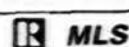
REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Bilstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI.
Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-774-5513

KLAUDIJUS PUMPUTIS

MAR-GA

MASONRY

Atlieka visų rūšių mūrų darbus: **naujas ir senas mūras (Masonry)**, **Stilų užtašymas** (tuckpointing), **Kamieniai (Chimneys)**, **Židiniai (Fireplaces)**, **Stiklo blokų langai** (Glassblock Windows).
Skambinti: (312) 847-4197
Leave message

THE ART OF VIKTORAS PETRAVICIUS

THE ART OF
VIKTORAS PETRAVICIUS

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Delta Air Lines'

1991 Standby Travel USA

30 dienų - \$449

60 dienų - \$749

DELTA AIR LINES bilietą, su kuriuo galima skraidyti 30 (60) dienų po JAV, galima įsigyti Rygoje, firmoje JFK:

1. Reikia sumokėti už bilietą (atitinkamai \$449 arba \$749) JAV firmoje MJL ASSOCIATES, Inc. Tai atlikti gali jūsų giminės, organizacijos, kuri jus priims ir pn.
2. Parodyti vizą įvažiavimui į JAV, taip pat avio bilietus kelienei į JAV ir atgal.

Vienas vaikas iki dviejų metų amžiaus gali skristi kartu su bilieto savininku **veltui**.

DELTA AIR LINES skrenda į 132 miestus 42 JAV valstijose. Galite išnaudoti bet kurį skrydį (kiekvieną dieną jų yra apie 3700!), kuriame yra laisvų vietų. (Užimtų vidutiniškai yra tikrai apie 63%). Skridimų skaičius ir ilgumas bilieto galiojimo laikui neribotas.

30 (60) dienų terminas pradėdamas skaičiuoti nuo pirmo bilieto panaudojimo. Nepanaudotą bilietą galite grąžinti firmai JFK vienų metų laikotarpį nuo bilieto išdavimo dienos, bet DELTA atskaičiuos 15% nuo sumokėtos sumos.

Smulkesnes žinias galima gauti:
MJL ASSOCIATES, Inc.,
5201 West Kennedy Blvd., suite 205,
Tampa, Florida 33609, U.S.A.
phone: (813) 286-8798
fax: (813) 287-0689

JFK,
Stabu 6, Riga
226001, Riga 1 a/k 248
telefon: 297702
teleks: 161163 JFK SU
fax: (0132) 273787

Firma JFK nesudaro išvažiavimo dokumentų ir neparūpina bilietų kelienei į JAV.

Vilniaus nauji rajonai ir televizijos bokštas, prie kurio žuvo 14 žmonių, o sužeisti keli šimtai.

KURDŲ TAUTOS TRAGEDIJA

J. V. SUDUVAS

Kurdai, senovėje galingos Partų imperijos palikuonys, nesukūrė savo valstybės, šiandien pergyvena didžiausią tautos naikinimą, atsidūrę kaimyninių tautų grobuoniškame ekonominių ir politinių intrigų tinkle. Partų imperija, sukurta Mitridaro II-I amžiuje prieš Kristų, valdė žemės plotus nuo Kaspijos jūros šiaurėje iki Persų įlankos pietuose. Partų narsūs raitelių pulkai triuškindavo Romos legionus, vedamus tokių garsių vadų, kaip Krassus, Antonijus, Trajanas.

Po Kristaus partų imperija subyrėjo, sunyko iš Azijos atvykusių mongolų tautų nukariauta. Iki mūsų dienų išliko kurdų giminės, pasklidę kalnuotame Kurdistane tarp Armėnijos ir Eufrato upės apie 200,000 kv. kilometrų plote. Arti 1.5 milijono kurdų gyvena Turkijoje, arti vienas milijonas Irake, 600,000 Irane, 200,000 Sirijoje. Žemės paviršius Kurdistane ištisai kalnuotas su giliais sleniais, klimatas šurkštus, tačiau kalnuose yra daug žemės turtų, mineralų, naftos versmų, dėl to Kurdistaną ir nepasidalina Turkija su Iraku.

Kurdų kalba gimininga iranėčiams, indo-europiečių kalbų grupės. Kurdai, gyvenant kalnų išraižytoje vietovėje, suklebė daugelį tarmių. Išpažinta musulmonų tikėjimą. Nuo senovės kurdai pasižymėjo dideliu karingumu, garbės žodžio išlaikymu ir kraujo kerštu. Jų gyvenimo būdas ir papročiai mažai pasikeitė, kokie yra buvę prieš keletą tūkstančių metų. Slėniuose verčiasi žemės darbu, kalnuose gyvulių, ypač avių ir ožkų auginimu.

Po pirmojo pasaulinio karo 1920 metais Severės taikos sutartimi Turkija pažadėjo suteikti kurdams nepriklausomybę, tačiau pažado neįsteisėjo. Siekdami laisvės ir nepriklausomybės 1925 metais kurdai sukilė Turkijoje, Irane ir Irake, tačiau jų sukilimai buvo žiauriai numalšinti. Vien tik turkai masinėmis žudynėmis sunaikino 200,000 kurdų. Nepriklausomybės troškimas visuomet buvo gyvas kurdų tautoje, tačiau ji slopino ne tik kaimynų imperialistiniai tikslai, bet ir pačių kurdų vienybės stoka, pasidalinimas į turtingų — valdantių kastą bei žemdirbių ir religinę nesantaiką.

Kurdams sužibo viltis atkurti savo tautinę nepriklausomybę prasidėjus Amerikos karui su Iraku dėl Kuaito. Visur ir visiemis yra žinoma ir tikima, kad daugumas Amerikos piliečių siekia įgyvendinti demokratijos idealus visoms tautoms. Ir kurdų tauta tikėjosi,

kad Amerikos sėkmingai užbaigtas Kuaito išlaisvinimo karas atneš demokratiškus pasikeitimus ir Artimųjų Rytų tautoms. Amerikos prezidento Busho paraginti kurdai sukilo prieš savo engėją Irako diktatorių Saddam Husseina, tikėdamiesi išsikvototi bent politinę autonomiją. Tačiau atsitiko vėl taip, kaip jau buvo padaryta ankstyvesniuose Amerikos pra-

gmatinės politikos vingiuose. Prezidento Busho administracijos politinė kryptis nepaisė krašto žmonių norų. Visa Valstybės departamento politika buvo nukreipta remti vien didžiulias Amerikos naftos bendroves, ginklų gamybos kompanijas ir didžiulius bankus, kurie gauna didelį pelną iš Persų įlankos alyvos šaltinių, valdomų vien autokratiškos arabų karaliukų, šeikų, emyrų šeimų, nepripažįstančių jokių demokratijos principų.

Kurdai, pasitikėdami pažadu ir pakėlę ginklą prieš Irako diktatorių Husseina, pasibaigus karui, Amerikos buvo pamiršti,

palikti Irako valdovo kerštui ir sunaikinimui. Ir taip vėl be atodairios į ateitį kartojamos Amerikos užsienio politikos klaidos: prezidentas Rooseveltas, pataikaudamas Stalinui, baigiantis antrajam pasauliniam karui, Jaltos konferencijoje rusams užleido visą Rytų Europą, prezidentas J. F. Kennedy Castro komunistams paliekė Kubą, atsisakydamas savo pažado suteikti kubiečiams sukilėliams karinės paramos, vykdamas jiems Bay of Pigs (Kiaulių įlankos) invaziją, prezidentas G. Bushas apleidžia kurdų sukilėlius, palikdamas valdžioje Irako Husseina, vengdamas pabloginti santykius su Gorbaciovu. Ir tik dėl to tūpčiojama, atsisakant teisiniai pripažinti Pabaltijo valstybių nepriklausomybę. Šios suktos pataikavimų politikos pasekmės šiandien visiems žinomos, tik nepaisomos Amerikos politikos vairotojų.

Šiandieninis kurdų tautos masinis bėgimas nuo mirties iš gimtųjų namų į Turkiją ir Iraną primena 1944 metų Pabaltijo valstybių gyventojų traukimąsi į karo sunaikintą Vokietiją,

atsiduodant nežinomam likimui. Ir tada mūsų laisvės kovotojų — partizanų rezistencija prieš pavergėją šventai tikėjo „Atlanto chartos“, Churchillio ir Roosevelto paskelbtiems iškilmingiems pažadams, kad po karo visoms pavergtoms Europos tautos bus sugrąžintos, išplėtos nepriklausomybės. Tačiau didžiosios valstybės, laimėjusios karą, paisė tik savo pelno interesus.

Istorija kartojama ir šiandien. Senas lotynų priežodis sako: „Ką darai, daryk gerai ir visuomet atsivėlėk į pabaigą“. Antikinio pasaulio žymusis filosofas Platonas mokė, jog valstybės vairotojas turi jausti moralinę atsakomybę ir prižiūrėti, kad jo viešai duoti pažadai būtų taip ir įvykdyti. Deja, šiandieninėje politikoje to nepaisoma, iškilmingą žodį pakeitė jėga ir pelno gaudymas. Ir todėl pasaulyje vyrauja socialinė nelygybė, mažų tautų spauda ir išnaudojimas, materialinis skurdas, nešantis žmoniai į sunaikinimą. Šiandieninis kurdų tautos siaubingas holocaust ryškiai liudija politinių sistemų bankrotą.

A.†A.

STEPONAS JUODVALKIS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1991 m. balandžio 16 d., 4 val. p.p., sulaukęs 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 40 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus: Rimas Lietuvoje, Simas Dmukauskas, marti Barbara, Alvydas, marti Violeta; duktė Kristina Gonka, žentas Robert; penki anūkai ir viena proanūkė.

Velionis buvo a.a. Onos vyras. Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai, Brighton Parko Namų Savininkų draugijai.

Kūnas pašarvotas penktadienį, balandžio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 20 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero Lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, duktė, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A.

BARBARAI DUMBRIENEI

mirus, jos sūnų RIMĄ ir marčią mokyti. DAINĄ, mūsų mokyklos tėvų komiteto narius, nuoširdžiai užjaučia

Marquette Parko lituanistinės mokyklos mokytojos ir tėvų komitetas

A.†A.

MICHALINAI NATALIJAI ČEPAUSKAITAI-NIVINSKIENEI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą IRENĄ ir jos vyrą VYTENĮ JONYNUS, jų šeimą.

K. ir M. Ambrozaičiai
G. ir V. Balukai
E. ir D. Bartkai
Julija Bubiniene
J. ir A. Dagiai
Jadvyga Dambrauskienė
L. ir R. Dambrauskai
J. ir A. Daugvilos
S. ir J. Griunvaldai
Pr. ir D. Jarai
J. ir N. Jarkšaičiai
J. ir V. Jurkūnai
V. ir I. Kasniūnai
J. ir O. Kavaliūnai
Jonas Lukas

Beverly Shores, Indiana

G. ir Z. Mickevičiai
Leonas Nekus
J. ir D. Noreikos
H. ir D. Novickai
J. ir Pr. Pakalkos
V. ir J. Peseckai
A. ir D. Prapuoleniai
K. ir E. Pociai
Kazys Račiūnas
V. ir E. Radžiai
P. ir M. Ruliai
J. ir Gr. Stankūnai
Elena Šileikienė
J. ir N. Vazneliai

NĖRA BYLOS UŽDARYTI RELIGINES TV STOTIS

Katalikų spaudoje protarpiais vis pasirodo paaiškinimas dėl ateistės Madalyn Murray O'Hair tariamos kampanijos teismu uždrausti televizijos tinklams transliuoti religines programas. Toks laiškas, raginantis gąveją rašyti JAV televizijos tinklams reguliuojančiai agentūrai Federal Communications Commission (FCC), kad

nepasiduotų ateistų spaudimui ir paliktų religines programas jau daugiau kaip dešimt metų eina per asmenis, dalyvaujančius įvairiuose religiniuose būreliuose, ir žmonės rūpestingai rašo laiškus FCC, kurie tūkstančiais kasdien plaukia į tą įstaigą. FCC praneša, kad Madalyn Murray O'Hair nėra užvedusi jokios bylos prieš FCC ir kad FCC neturi jokių planų pašalinti religines televizijos stotis. (Our Sunday Visitor, 1991.IX.21).

A.†A.

BARBARAI DUMBRIENEI

mirus, mylimos Mamytės netekusius brolių RIMANTĄ ir sesę DAINĄ, jų šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Chicagos Jūrų skautininkų, ių „Grandis“

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai

nuo 1916 metų

PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

APYLINKA MUS

x Rašyt. Danutė Bindokienė redaguoja plačios apimties Muzikos šventės leidinį. Jame bus: sveikinimai, bendras šventės skyrius – rengėjai, komitetai. Dainų šventės skyriuje bus chorai, tautinių šokių grupės, programa. Dainų šventės istorija (abiem kalbomis), pranešėjos nuotr. Operos skyrius su „I Lituani“ aprašymu, programa, solistais. Poezijos vakaro skyrius su nuotraukomis ir istorija. Premijų šventės skyrius – rengėjai, laureatai. Kiti šventės renginiai. Meninius reikalus tvarko dail. P. Aleksa, tech. red. J. Kuprys, spausdina „Draugo“ spaustuve.

x Nijolė Martinaitė recituos Janinos Degutytės poeziją palydima Sonatos Deveikytės-Zubovienės muzikos interpretacijos. Ši išskirtinė popietė bus Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, balandžio 28 d. 3 v. p.p. Visi esate kviečiami.

x Estijos deputatas Sovietų AT-je ir Estijos suverenumo deklaracijos koautorius Igor N. Gražin skaitys paskaitą apie Baltijos kraštų nepriklausomybės sąjūdžių teisinius aspektus ketvirtadienį, balandžio 25 d., 12:30 v. p.p., John Marshall Law School Chicago miesto centre, 315 S. Plymouth Court, Room 200, tos teisės mokslų institucijos kvietimu. Paskaita atvira visiems.

x Astos Kriščiūnaitės ir Aldonos Vilčinskaitės operos ir kamerinės muzikos koncertas įvyks balandžio 21, sekmadienį, 1:30 val. po pietų Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Maloniai kviečiame visus atvykti į šių viešnių iš Lietuvos aukšto meninio pajėgumo koncertą. (sk)

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 6 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia – paskambinkite. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomociniais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747. (sk)

x ALIAS Chicago skyriaus pavasarinės golfo varžybos rengiamos š.m. balandžio 28 d. 12 val. Old Oak golfo laukuose (kampas Parker Rd & 143 St.). Registruotis pas Joną Barį: 708-790-1399. (sk)

x Asta Butvilaitė, 19 m. studentė, nori susirašinėti lietuviškai arba angliškai su lietuvių išeivijos jaunimu. Adresas: Lithuania, Vilnius 232054, Saulėtekio 12-1204. (sk)

x Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padome paminklus mūsų dirbtuvėse pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Visada, prieš statant kapinėlę, apžiūrėkite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip buvo jūsų pageidautas. Savininkai Lilia ir Vilmas Nelsonai, (312) 445-6959. (sk)

x Atitaisymas. „Draugo“ antradienio numerį paskutiniam puslapyje įdeta nuotrauka yra ne „Spindulio“ šokėjai, bet Zapolio Vyčių grupė. Klaidą apgailestaujame.

x Balzeko lietuvių kultūros muziejuje balandžio 26 d., penktadienį, 7:30 v. vakaro Millersville universiteto istorijos profesorius Saulius Sužiedėlis skaitys paskaitą: „Dabartiniai įvykiai Lietuvoje istorinėje perspektyvoje“. Prelegentas išstirs istorinių ryšių problemą tarp šių dienų lietuvių kovos dėl savo valstybingumo ir praeities tautinių judėjimų. Ši paskaita yra ypatingos reikšmės, nes panaši tema – veiksmų suvokimas tarp šių dienų įvykių Lietuvoje ir tautinės kovos praeityje – istorikų dar nebuvo nagrinėjama. Bus ir vaizės.

x Sol. Gražinos Apanavičiūtės repertuare kelios dešimtys operų pagrindinių vaidmenų. G. Apanavičiūtė, akompanuojant M. Motekaičiui, gegužės 5 d. 3 val. p.p. atliks koncertą Jaunimo centre. Bilietai iš anksto gaunami Margutis raštinėje ir Gifts International oarduotuvėje.

x Lietuvių žurnalistų sąjungos narių žiniai. Pradedame planuoti sekančią „Lietuvio žurnalisto“ laidą. Šiuo metu jau beveik visi nariai, ir arti, ir toli, turėtų būti žurnalą gavę. Susirūpinę esame tik finansine jo padėtimi, nes atsiliepiantys spėjo kaip tik toliausiai gyvenantys, tai Kanados ir tolimų kraštų kolegos, čia vietos narius palaikdami toli užpakalyje, vos 15%. Kitų įplaukų neturime, taigi norime priminti, kad pasiskubintumėte, nes laikas greitai bėga. Primename ir tą mažutį nario mokestį, ir pašto išlaidas. Taip pat dėkojame visiems už gerus žodžius ir dažnai nemažą auką. Ta pačia proga kviečiu vėl prisidėti su savo straipsniu, naujienomis, projektais ir nuotraukomis. Redaktorė (sk)

x Lietuvių Muzikos šventei aukoj: \$1,000 Gedas ir Irena Bludžiai, \$500 Adolfas ir dr. Alicija Ruibiai, po \$100 Adėle Duobienė, LB Melrose Parko apylinkė, dr. F. Mažeika, Melrose Parko Lietuvių klubas, Pilypas ir Elvyra Naručiai. Dėkojame ir prašome remti šventę, siųsti aukas: Lithuanian Music Festival, P.O. Box 29485, Chicago, IL 60629-0485. (sk)

x „Maironio“ lit. mokyklos metinis balius įvyks balandžio 20, Pas. Liet. centre, Lemonte, 6 v.v.; 7 v.v. programa – „Spindulio“ teatro premjera – „Rapolo rūšys“. Bus šilta vakarienė, gros „Gintaro“ orkestras, veiks loterija. Bilietus išsigyti skambinant: Alai Lieponiūnei 708-349-7157 arba Ritai Riškienai 708-599-2253. (sk)

x AUKŠTOS KOKYBĖS RUKYTOS DEŠROS, PALENDVICA su pristatymu į namus Lietuvoje – \$84.00. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x „ŽAIBAS“ Nr. 10 – skanios rūkytos dešros ir skilandžiai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu Lietuvoje. 4 kg lietuviško skilandžio, 2 kg „Žalgirio“ dešros, 2 kg „Suvalkiškių“ dešros, 1 kg „Sodžiaus“ dešros, 1 kg filė lelelėje. Pilna kaina \$100.00 – kreiptis „Žaibas“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-8090. (sk)

Tautinių šokių vienetas „Viltis“, įkurtas N. Jasenaitės-Pupienės Chicagoje. Tai studentų ir jaunų profesionalų grupė, atsiliepianti tautinių šokių koordinatorei VII Dainų šventei kvietimą, kai reikia papildyti šokėjų eiles. III eil. vidury N. Pupienė. Nuotr. J. Tamulaciū

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KONKURSO LAIMĖTOJAI

JAV LB Švietimo tarybai paskelbus pradinės VII ir VIII skyrių bei aukštesniosios mokyklų visų keturių klasių mokiniams rašinių konkursą, buvo prisiūsta 15 rašinių. Vertinimo komisija, susidedanti iš pirm. R. Jautokienės, B. Prapuolenienės ir Z. Švarienės, nusprendė pirmųjų trijų vietų laimėtojus.

Tema: Kuo aš skiruosi nuo savo amerikiečių draugų.

x Juozas Šlailaitis, St. Petersburg, Fla., anksčiau gyvenęs La Grange, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x L.F.K. „Lituanica“ – „Liths“ šio sezono pirmenybių pirmosios rungtynės susitikus stipria vokiečių „Kickers“ komanda. Rungtynės vyks šį sekmadienį, balandžio 21 d., 3 v. p.p. Marquette Parko aikštėje. Tikimasi „kietų“ varžybų. Visi futbolininkai kviečiami savo dalyvavimu paskatinti „Lituanicą“ laimėjimui.

x Po 10 dol. atsiuntė už kalėdines korteles, kalendorių: V. Juodeika, P. Stočkus, Magdalena Petravičius, P. Žumbakis, Alan W. Jarasius, A. Poškaitis, Viktorija Milleris, F. Kavaliauskas, Irene Goddard, Kenneth M. Mead, Pr. Karalius, Rimantas, Rita Penčylai, Marija Mocianakis, kun. A. Babonas, J. Zabulionis, V. Dailidka, St. Prekerienė, A. Jadviršis. Labai aciu.

x Lietuvių Muzikos šventei aukoj: \$1,000 Zenonas ir Vanda Petkai, \$620 Walter Rask-Rasčiauskas, \$500 Algirdas ir Aldona Braziai, po \$250 dr. Kazys ir Dalia Bobeliai, Lithuanian Chamber of Commerce of Ill., po \$100 Lietuvos Vyčių Mid-America apygarda, Ted Navickas (papildomai), L.S.S.T. centro valdyba. Dėkojame ir prašome visus remti šventę. Bilietai gaunami: Gifts International, 2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629, telef. (312) 471-1424. (sk)

x G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus nesukrendant per Maskvą. Su jūsų giminėm ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272. (sk)

I – Mildutė Bublytė, 12 m., Detroito Žiburio lit. m-los 7 sk. mok.

II – Nida Tijūnelytė, 16 m., Čikagos aukštesniosios lit. m-los 8 kl. mok.

Tema: Ar vien tik lituanistinė mokykla gali mane padaryti geru lietuviu.

III – Povilas Pakuckas, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokinys.

Sveikiname laimėtojus ir raginame mokinius ateityje gausiai dalyvauti konkursuose. Vertinimo komisija

LIETUVA PANEVĖŽIEČIŲ SUSIRINKIME

Panevėžiečių klubo pavasarinis susirinkimas buvo balandžio 7 d. 12 val. Jaunimo centro mažojoje salėje. Susirinkimą pradėjo ir pravedė pirm. Petras Beinauskas, sekretoriavo Pranė Masilionienė. Susirinkimo metu buvo pargėbt ne tik du neseniai mirę nariai – Jonas Burneikis ir Anna Bimba, – bet ir Vilniuje sausio mėn. žuvę dėl Lietuvos laisvės didvyriai. Praėjusiam susi-

x L.A.D. sambūris, Los Angeles, Cal., per E. Datis ir P. A. Raulinaitį, Burbank, Cal., atsiuntė „Draugui“ 40 dol. auką. Labai dėkojame.

x Jonas Janušauskas iš Chicago, Ill., buvo atvykęs į „Draugą“ ir įteikė 20 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Dėkojame.

x Antanas ir Ramona Milišauskai, Antioch, Ill., pratęsę prenumeratą vieneriems metams su 100 dol. auka dienraščio stiprinimui. A. ir R. Milišauskus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už realią paramą savei spaudai tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Floridos Aktyvių Lietuvių laisvinimo bylai vesti, dirbti, susirinkimo metu per Victor Chainą, Naples, Fla., atsiuntė „Draugui“ 25 dol. auką. Dėkojame.

x Dr. Theresa N. Kazlauskas, Orland Park, Ill., apmokėdama už „Draugą“ įdėtus skelbimus, pridėjo ir 25 dol. auką. Dėkojame.

x Jonas Žebrauskas, Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ pasisėdinti įvairių leidinių ir ta proga įteikė 50 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Feliksas V. Krisčiūnas, O'Fallon, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorius, lietuviškos spaudos palaikytojas, pratęsę prenumeratą vieneriems metams su 50 dol. auka dienraščiu. Nuoširdus aciu.

x A. Pilipavičius, Juno Beach, Fla., pratęsę prenumeratą, kartu parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir 15 dol. pridėjo už kalėdines korteles ir kalendorių. A. Pilipavičius skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x G.T. INTERNATIONAL, turėdami pilnai veikiančią raštinę Vilniuje, siūlo jums individualiai keliauti į Lietuvą naudojantis mūsų saugiais, Maskvos neliečiamais, maršrutais. Sustatome keliones pagal jūsų norus. Prašome skambinti 708-430-7272. (sk)

rinkime (1990.XI.11) perrinkta valdyba pasiėmė tas pačias pareigas: pirm. Petras Beinauskas, vicepirm. Vladas Palulionis, sekr. Pranė Masilionienė, kas. Vacys Rutkauskas, pareng. vad. Irena Beinauskienė, nariai Albertas Matulis ir Kazys Rožanskas.

Pranešimų centre – žinios iš Lietuvos. Pats pirmas, kuris palaiko ryšius su Panevėžyje veikiančiomis keliomis organizacijomis, pranešė, kad Lietuvoje įtampa nemažėja, nes kariuomenė saugaliau, išulčiai užkabinėja žmones, juos provokuoja, bet žmonės laikosi santūriai ir tvirtai. Dageiliui dalykų įvestos kortelės, bet krautuvės tuščios.

Pirmininkui paklausus, ar susirinkime yra svečių iš Lietuvos, atsistoję trys: vienas svečias ir dvi viešnios. Svečias gyvena ir dirba Panevėžyje, tai jo kalba apie savąjį miestą ir įvykius Lietuvoje visų buvo su įdomumu išklausa. Viena viešnia susirinkimui atmintinai padėkavo labai ilgą Mykolo Karčiauskio eilėraštį apie Lietuvos kancias.

Netrukus gegužės 5 d. klubas ruošia gegužinę šaulių namuose. Gegužinės pelnas – vienintelės klubo pajamos. Panevėžiečiai bei jų draugai kviečiami atsilankyti, pavalgyti pietus, kas gali, ilgiau pasisvečiuojant, padraugauti, o kiti galės spėti ir į kitus renginius, kurių, deja, kas savaitgalį milijonai.

KEZIO IR ČERNIAUSKŲ FOTOGRAFIŲ PARODA LEMONTE

Chicago lietuvių kultūrinis gyvenimas verda, kunkuliuoja. Ir parodos keičia viena kitą.

Dar taip neseniai Pasaulio lietuvių centre, Dailės muziejuje, matėm parodą „Dailė 91“, o balandžio 12 d. visos muziejaus salės buvo užpildytos naujais eksponatais: atidaryta Algimanto Kezio retrospektyvinė ir brolių Mindaugo ir Algimanto Černiauskių iš Merkinės fotografijos paroda. Vasario 16 dieną buvo paskelbtas 1991 metų Dailės premijos laureatas Algimantas Kezis: ir štai jo ilgų kūrybinių metų ataskaita. Kas atvažiavo į Lemontą tą vakarą, nesigailėjo, daugiau pamatė puikius meniškų fotografijos darbus, atradę naują, sukrečiantį brolių Mindaugo ir Algimanto Černiauskių jautrų ir iškalbingą vienatvės pasaulį.

Atidarydama parodą, susirinkusius pasveikino Lietuvių Dailės muziejaus direktorė Dalia Šlenienė. Algimantas Kezis nuoširdžiai dėkojo muziejui ir direktorai – Daliai ir Liudui Šleniams, sugebėjusiems per tokį trumpą laiką suruošti naują parodą; Laimai ir Algijui Trinkūnams, parengusiems puikią ekspoziciją.

Parodos atidaryme dalyvavo Burdick Video Production firma iš Madison, WI, su nauju TV filmu apie Algimantą Kezį – fotomenininką, kūrėją. Filma

Po nusisekusio Paltynų koncerto Jaunimo centre balandžio 7 d. iš kairės: sol. Nelė Paltinienė, muz. Arvydas Paltinas ir Lietuvos operos solistė Gražina Apanavičiūtė. Šios žymiosios solistės koncertą rengia „Margutis“ gegužės 5 d. Jaunimo centro didž. salėje. Ed. Šulaciū nuotr.

pristatė režisieriai broliai John ir Paul Burdick bei jų pagalbininkė Diana Hugs. Salėje tarp žiūrovų galėjai matyti Larry Viskochil iš Chicago Historical Society; David Gartler-Poster Plus parduotuvės savininką, Mark Habrel Book Market firmos direktorių; Theo Dunham – cable TV operatorių su kamera rankose. Parodos atidaryme dalyvavo dr. Milda Budrienė, Budrio vardo lietuvių foto archyvo tarybos pirmininkė; daug kolegų fotografų, blyksničių foto aparatų, daug foto meno gerbėjų. Foto menininkas Romualdas Požerskis, atvykęs su žmona iš Lietuvos, naujoje foto galerijoje pristatė Mindaugo ir Algimanto Černiauskių fotografijas, pabrėždamas, kad abu broliai yra tikras „kuklumas ir atvirumas“.

„Mes su broliu Mindaugu, – rašo Algimantas Černiauskas, – jau daugiau kaip dešimt metų fotografuojame išėjusį, nykstantį gyvenimą ir atmintį mūsų Tėvų – Lietuvos – kaimų, jo žmones, kryžius, sodybas. Per tą dešimtmetį susikaupe nemažas pluoštas nuotraukų...“ Susikaupe didelė vertybė. Rašytojas rankose. Parodos atidarymas. Nors ir graudu žiūrėti į tuos vargų vargelių pagrauztus žmonelius, junti didžiausią dėkingumą už Tiesą, kurios išsilgome, už Meilę, kurios taip trūksta Lietuvai, už dvasingumą, be kurio grožis tarsi netenka prasmės“.

Lėtai, bet nenumaldomai traukiasi iš mūsų pasaulio netolimos praeities šešėliai. Gyvenimas eina savo keliu, ir mes turime puseleli per stebuklą išlikusius gyvenimo pradus. Rami ir žmogų atvira menininko akis ir širdis fiksuoja Lietuvos pasaulį, bebaigiantį išnykt žmogiskajai dvasingumui. Seni mūsų krašto žmonės, juose sunki ir skausminga gyvenimo patirtis. Reikia ją matyti. Tai siela sukrečiantys tikri gyvenimo vaizdai, atvirum, tiesą, kančiomis akimis žvelgiantys į pasaulį.

„Atrasti savąjį kelią fotografijos mene – reišia atrasti save“ – rašė Algimantas Kezis knygoje „Foto kompozicijos“ 1972 metais. Šioje Kezio apžvalginėje parodoje eksponuojama 130 nuotraukų, apimančių beveik 30 metų kūrybinį laikotarpį. Parodoje galime susipažinti ir su menininko monografijomis – tai septynios puikiai išleistos knygos, kalendoriai, kurios kiekviena metai mums dovanoja Kezis. „Pasaulis pilnas grožio ir prasmės, kad jo užtektų visiems. Tik reikia jį atrasti, juo grožėtis ir savaip transformuoti. Koks yra tas „savaip“, toks turi būti ir kelio pasirinkimas. Mano kelias – tai lyg kokio keliauninko, kurį žavi saulėlydžiai, šešėliai, atspindžiai, kartais ir veidai. Savo nuotraukose nieko nebandau įrodinėti, nieko nereklamuoti, tik dalinuosi džiaugsmu, kad atradau grožio spindulį kurioje nors žemės kerteleje“, – rašo autorius.

Vaidiai ramūs ir iškalbingi, autentiški savo gyvybe, savo dvasingumu žadina mūsų nuostabą, kelia širdyje pažinimo džiaugsmą. Dvasinis ryšys tarp žemės ir žmogaus, žmogaus ir erdvės, kosmoso. Tai ryšys tarp lietuvių ir Lietuvos, tai mūsų tautos sielos rimitis, susikaupimas. Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, Dailės muziejaus salės užpildytos fotomenininkų nuotraukomis. Paroda atidaryta, ir tikiu, kad susilauks didelio dėmesio.

Laima Krivickienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.